Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0020

Drone și noi sisteme de război – nevoia UE de a se adapta pentru a răspunde provocărilor actuale în materie de securitate

Rezoluția Parlamentului European din 22 ianuarie 2026 referitoare la drone și noi sisteme de război – nevoia UE de a se adapta pentru a răspunde provocărilor actuale în materie de securitate (2025/2088(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),

– având în vedere articolul 42 alineatul (7) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și articolul 222 din TFUE,

– având în vedere propunerea Comisiei de regulament al Consiliului de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2028-2034 (COM(2025)0571),

– având în vedere propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Fondului european pentru competitivitate (FEC), inclusiv a programului specific pentru activități de cercetare și inovare în domeniul apărării, de abrogare a Regulamentelor (UE) 2021/522, (UE) 2021/694, (UE) 2021/697, (UE) 2021/783, de abrogare a unor dispoziții ale Regulamentelor (UE) 2021/696, (UE) 2023/588 și de modificare a Regulamentului (UE) (COM(2025)0555), care cuprinde o componentă spațială și de apărare pentru a consolida baza industrială de apărare, inclusiv dronele,

– având în vedere summitul NATO din 2025 de la Haga și parteneriatul strategic UE-NATO aprofundat, în special în ceea ce privește integrarea dronelor, inovarea și capabilitățile sistemelor anti-aeronave fără pilot la bord (C-UAS), inclusiv Planul de acțiune pentru o adoptare rapidă al NATO și Foaia de parcurs privind cooperarea în domeniul inovării NATO-Ucraina, menită să ofere sprijin Ucrainei și să îmbunătățească protecția spațiului aerian și a infrastructurii

critice aliate,

– având în vedere Planul de acțiune pentru creșterea nivelului de reacție, lansat la summitul NATO din Țara Galilor din 2014 ca răspuns la anexarea ilegală a Crimeii de către Rusia, precum și evoluția sa într-un cadru de referință pentru poziția NATO în materie de descurajare și apărare, culminând cu Modelul de Forțe NATO din 2022,

– având în vedere parteneriatele adaptate ale UE în materie de securitate și apărare cu Norvegia, Republica Moldova, Japonia, Coreea de Sud, Albania, Macedonia de Nord și Regatul Unit, toate menite să consolideze cooperarea în domenii precum gestionarea crizelor, securitatea maritimă și cibernetică, mobilitatea militară și colaborarea în industria apărării,

– având în vedere concluziile Consiliului din 26 iunie 2025 privind Ucraina, Orientul Mijlociu, apărarea și securitatea europeană, poziția UE în lume, competitivitatea, migrația, Republica Moldova, Balcanii de Vest, securitatea internă, pregătirea, activitățile hibride și alte aspecte, precum și pregătirea industrială și obiectivele Planului „ReArm Europe – Readiness 2030”, raportul intermediar al Fondului european de apărare (FEA) și Programul privind industria europeană de apărare (EDIP),

– având în vedere rezoluția sa din 9 octombrie 2025 referitoare la un răspuns unitar la recentele violări de către Rusia ale spațiului aerian și infrastructurii critice ale statelor membre ale UE[1],

– având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 21 februarie 2025 intitulată „Planul de acțiune al UE privind securitatea cablurilor” (JOIN(2025)0009),

– având în vedere rezoluția sa din 12 martie 2025 referitoare la Cartea albă privind viitorul apărării europene (2025/2565(RSP))[2],

– având în vedere comunicarea Comisiei din 29 noiembrie 2022 intitulată „Strategia 2.0 privind dronele pentru un ecosistem inteligent și durabil al aeronavelor fără pilot la bord în Europa” (COM(2022)0652),

– având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 5 martie 2024 intitulată „O nouă strategie privind industria europeană de apărare: asigurarea capacității de reacție rapidă a UE prin intermediul unei industrii europene de apărare

---

1 Texte adoptate, P10_TA(2025)0230.
2 Texte adoptate, P10_TA(2025)0034.

reactive și reziliente” (JOIN(2024)0010),

– având în vedere reuniunea informală a șefilor de stat sau de guvern de la Copenhaga din 1 octombrie 2025,

– având în vedere strategia de apărare antiaeriană și antirachetă integrată (NATO IAMD), adaptată pentru a contracara toate tipurile de amenințări aeriene și cu rachete, provenind din toate direcțiile strategice,

– având în vedere Directiva (UE) 2022/2557 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind reziliența entităților critice și de abrogare a Directivei 2008/114/CE a Consiliului[3],

– având în vedere nota de informare a Direcției Generale Servicii de Cercetare Parlamentară din 2025 intitulată „Military drone systems in the EU and global context: Types, capabilities and regulatory frameworks”(Sistemele de drone militare în UE și contextul global: Tipuri, capabilități și cadre de reglementare”, care se referă la sprijinul financiar din partea UE pentru programul Eurodrone, ce include 98 de milioane EUR în 2020 și 100 de milioane EUR în 2024,

– având în vedere standardul NATO STANAG 4748 (semnalizare subacvatică digitală),

– având în vedere raportul special 04/2025 al Curții de Conturi Europene intitulat „Mobilitatea militară în UE – Deficiențele de concepție și obstacolele întâmpinate încetinesc progresele”,

– având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei[4] („Regulamentul REACH”),

– având în vedere raportul din 27 iunie 2025 al Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (VP/ÎR) intitulat „Common Foreign and Security Policy Report - Our priorities in 2025” (Raport privind politica externă și de securitate comună - prioritățile noastre în 2025),

---

3 JO L 333, 27.12.2022, p. 164, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj.

4 JO L 396, 18.12.2006, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj.

– având în vedere rezoluția sa din 19 septembrie 2024 referitoare la acordarea în continuare de sprijin financiar și militar Ucrainei de către statele membre ale Uniunii[5],

– având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 19 martie 2025 intitulată „Cartea albă comună privind pregătirea pentru apărare a Europei 2030”, care se referă la Instrumentul european pentru pace și sprijinul său pentru furnizarea de capabilități legate de drone în Ucraina,

– având în vedere platforma „Tehnologii strategice pentru Europa”, inclusiv instrumentele „Acțiunea pentru securitatea Europei” și „Sprijin pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență”, ca factori esențiali pentru a promova inovarea cu dublă utilizare și reziliența industrială,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/695 al[6] Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului din 19 noiembrie 2021 de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 219/2007, (UE) nr. 557/2014, (UE) nr. 558/2014, (UE) nr. 559/2014, (UE) nr. 560/2014, (UE) nr. 561/2014 și (UE) nr. 642/2014[7], prin care se stabilește cadrul pentru Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european, care urmărește să permită integrarea dronelor militare în spațiul aerian comun,

– având în vedere raportul lui Mario Draghi din 9 septembrie 2024 intitulat „The future of European competitiveness” (Viitorul competitivității europene) și capitolul patru al acestuia privind creșterea securității și reducerea dependențelor,

– având în vedere orientările politice din 18 iulie 2024 pentru Comisia Europeană 2024-2029, prezentate de Ursula von der Leyen, candidată la acea dată pentru funcția de președintă a Comisiei Europene, și intitulate „Europa – în fața unei alegeri”,

---

5 JO C, C/2024/7214, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7214/oj.

6 JO L 170, 12.5.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj.

7 JO L 427, 30.11.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2085/oj.

– având în vedere rezoluția sa din 17 iulie 2024 referitoare la nevoia continuării sprijinului acordat de UE Ucrainei[8],

– având în vedere Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 15 martie 2024 privind finanțarea instrumentului pentru consolidarea industriei europene de apărare prin achiziții publice în comun (EDIRPA) instituit prin Regulamentul (UE) 2023/2418 al Parlamentului European și al Consiliului și adoptarea programului de lucru pentru perioada 2024-2025 (C(2024)1702),

– având în vedere rezoluția sa din 29 februarie 2024 referitoare la necesitatea unui sprijin de neclintit din partea UE pentru Ucraina, după doi ani de război de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei[9],

– având în vedere rezoluția sa din 18 ianuarie 2023 referitoare la punerea în aplicare a politicii de securitate și apărare comune – raportul anual pe 2022[10], care subliniază urgența dezvoltării capacităților de drone și anti-drone în cadrul misiunilor politicii de securitate și apărare comune (PSAC),

– având în vedere Declarația de la Versailles din 10 și 11 martie 2022,

– având în vedere concluziile Consiliului din 24 ianuarie 2022 privind situația în materie de securitate europeană și din 22 ianuarie 2018 privind abordarea integrată în materie de conflicte și crize externe,

– având în vedere Busola strategică pentru securitate și apărare,

– având în vedere Planul de acțiune privind sistemele autonome (APAS) al Agenției Europene de Apărare, aprobat la 11 ianuarie 2024, care stabilește un cadru etapizat și cuprinzător pentru a accelera dezvoltarea, interoperabilitatea, reglementarea, standardizarea, certificarea și implementarea multisectorială a sistemelor autonome în cadrul operațiunilor terestre, aeriene, maritime și hibride,

– având în vedere foaia de parcurs structurată a APAS pentru perioada 2024-2038, inclusiv proiectele emblematice care vizează roiurile autonome multisectoriale și interacțiunea dintre oameni și sistemele fără echipaj, sprijinite de Comunitatea de interese privind sistemele autonome și de Grupul de lucru ad-hoc pentru coordonarea punerii în aplicare și a implicării părților interesate,

– având în vedere doctrinele și orientările NATO relevante privind sistemele de aeronave fără pilot la bord (UAS), inclusiv STANAG

---

8 JO C, C/2024/6129, 22.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6129/oj.

9 JO C, C/2024/6745, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6745/oj.

10 JO C 214, 16.6.2023, p. 5.

4671 (cerințele privind navigabilitatea sistemelor de aeronave fără pilot la bord), STANAG 4703 (C2) și Strategia NATO referitoare la puterea aeriană întrunită,

– având în vedere cerința europeană de navigabilitate aeriană militară (EMAR) a Agenției Europene de Apărare din 18 aprilie 2024, care oferă mijloace acceptabile de conformare (AMC) și materiale de orientare (GM) pentru a sprijini și a interpreta cerințele europene de navigabilitate aeriană militară privind continuitatea navigabilității aeriene (EMAR M), precum și cadrul EMAR M și AMC și GM ale acestuia ca instrumente esențiale pentru alinierea practicilor de navigabilitate aeriană militară la cele mai recente standarde de reglementare și pentru asigurarea aplicării lor efective în mediul aviației militare,

– având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 10 noiembrie 2022 intitulată „Planul de acțiune vizând mobilitatea militară 2.0” (JOIN(2022)0048), care extinde și digitalizează infrastructura de mobilitate militară și procesele administrative pentru a eficientiza deplasarea transfrontalieră a trupelor și a echipamentelor,

– având în vedere Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/675 al Comisiei din 4 aprilie 2025 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1302/2014 privind o specificație tehnică de interoperabilitate referitoare la subsistemul „material rulant – material rulant de călători și locomotive” al sistemului feroviar din Uniunea Europeană și a Deciziei de punere în aplicare 2011/665/UE privind registrul european al tipurilor autorizate de vehicule feroviare[11], precum și adoptarea de către Direcția Generală Mobilitate și Transporturi a Comisiei a unor sisteme automatizate de autorizare a vagoanelor de personal în trenurile militare de marfă, ca parte a unui efort mai amplu de modernizare și accelerare a procedurilor logistice în cadrul rețelei transeuropene de transport,

– având în vedere decizia Organizației Comune de Cooperare în materie de Armament și a statelor membre (Franța, Germania, Italia și Spania) de a lansa programul Eurodrone MALE RPAS, oficializat prin contractul în valoare de 7,1 miliarde EUR semnat în februarie 2022 pentru dezvoltarea și producerea a 60 de drone, precum și evoluția sa prin revizuirea preliminară a proiectului din 2024 și viitoarea revizuire critică a proiectului în 2025, sprijinul financiar din partea UE (în valoare de 100 de milioane EUR în 2024) și aderarea Indiei ca observator la începutul anului 2025,

– având în vedere recomandările Biroului pentru Probleme de

---

11 JO L, 2025/675, 7.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/675/oj.

Dezarmare al ONU referitoare la sistemele de arme autonome letale și rapoartele ONU privind utilizarea dronelor armate în temeiul dreptului internațional,

– având în vedere cadrele naționale și publicațiile doctrinare privind dronele militare,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/697 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a Fondului european de apărare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1092[12],

– având în vedere Decizia (PESC) 2015/1835 a Consiliului din 12 octombrie 2015 de definire a statutului, sediului și regulamentului de funcționare ale Agenției Europene de Apărare[13],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1252 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și (UE) 2019/1020[14] (Regulamentul privind materiile prime critice),

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru securitate și apărare (A10-0270/2025),

Războiul cu drone

A. întrucât proliferarea în masă a capabilităților de lovire de precizie a schimbat permanent câmpul de luptă modern, nevoile de apărare ale UE și cerințele de reziliență pentru statele membre;

B. întrucât recentele incidente și incursiuni ostile cu drone care au vizat statele membre ale UE, în special pe flancul estic al Uniunii, au demonstrat necesitatea urgentă de a utiliza sisteme de apărare multistratificate care să integreze C-UAS cinetice și non-cinetice pentru a proteja infrastructura critică și a spori reziliența; întrucât dronele servesc în prezent unor scopuri multiple, inclusiv operațiuni de recunoaștere, operațiuni-capcană, determinare a țintelor și atacuri de precizie, în timp ce utilizarea lor pe scară largă, testată în război în Ucraina și în alte teatre de război active, a remodelat

---

12 JO L 170, 12.5.2021, p. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj.

13 JO L 266, 13.10.2015, p. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1835/oj.

14 JO L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj.

cerințele de apărare antiaeriană și doctrinele operaționale;

C. întrucât acestea au devenit o caracteristică definitorie a războiului modern și a conflictelor hibride, acționând ca multiplicatori de forță care furnizează informații în timp real și accelerează procesul decizional; întrucât domeniile conexe fără pilot (UGS, USV și UUV) se extind și trebuie să se reflecte în planificarea viitoare a apărării; întrucât Europa trebuie să își adapteze conceptele de operațiuni aeriene și comune și să se asigure că toate utilizările militare ale dronelor respectă pe deplin dreptul internațional, inclusiv legislația privind drepturile omului;

D. întrucât dezvoltarea rapidă de către adversari a capacității de producție a dronelor, sprijinită de parteneri externi, împreună cu poziția dominantă a anumitor furnizori de componente esențiale din țări terțe, cum ar fi senzori, baterii, semiconductori și materiale din pământuri rare, accentuează dependențele strategice și subliniază necesitatea urgentă de a consolida baza de inovare cu dublă utilizare a Europei și lanțurile de aprovizionare sigure; întrucât Rusia continuă să-și intensifice producția de drone, care a ajuns la câteva milioane de drone pe an, depășind producțiile cumulate ale Statelor Unite și ale Europei, fiind semnalată apariția dronelor de supraveghere și lovire și a prototipurilor de sisteme mai grele dezvoltate de Rusia; întrucât capabilitățile industriei dronelor din Rusia sunt sprijinite de Iran și China și au condus la o proliferare în masă a dronelor din ce în ce mai letale și sofisticate cu capacitate de atac de precizie;

Impactul naturii în continuă evoluție a războiului cu drone asupra forțelor armate ale statelor membre și asupra cadrului de securitate și apărare al Uniunii Europene

E. întrucât dronele au devenit o caracteristică definitorie a războiului modern, după cum o demonstrează cazul Ucrainei, unde au provocat mai multe pierderi de vieți omenești decât orice alt tip de armă; întrucât utilizarea lor s-a extins acum la numeroase conflicte din întreaga lume, inclusiv cele din Fâșia Gaza, Israel, Liban, Iran, Yemen, Sudan, Myanmar și în războiul declanșat de Azerbaidjan împotriva Armeniei, precum și în atacurile asupra navelor internaționale din Marea Roșie;

F. întrucât ecosistemul european al dronelor este alcătuit în mare parte din IMM-uri și întreprinderi nou-înființate care stimulează inovarea tehnologică, flexibilitatea și competitivitatea, în timp ce implementarea strategică a UAS poate îmbunătăți semnificativ conștientizarea situației în zonele de frontieră îndepărtate, fragile sau predispuse la conflicte, poate colecta date în timp real și poate contribui în mod semnificativ la detectarea și descurajarea unei serii de amenințări;

G. întrucât utilizarea pe scară largă a UAS în Ucraina a demonstrat rolul lor decisiv nu doar ca instrumente de recunoaștere și atac, ci și ca mijloc de menținere a liniilor defensive, în evacuarea medicală și livrarea de provizii, războiul electronic și sistemul de colectare a informațiilor de tip SIGINT, relee de comunicații, detectarea și neutralizarea minelor și a dispozitivelor explozive improvizate (IED), cartografierea și supravegherea în timp real, operațiunile de căutare și salvare, protejarea convoaielor, dronele de supraveghere și lovire și atacurile de precizie, misiunile de tip capcană și diversiune, monitorizarea CBRN și documentarea crimelor de război; întrucât UAS evoluează dincolo de instrumentele de sprijin, transformându-se în vectori principali de luptă, capabili să funcționeze sub un „bruiaj de baraj” intensiv; întrucât dronele marine au creat o nouă paradigmă pentru securitatea maritimă, de la detectarea minelor la atacuri asupra țintelor militare, așa cum s-a demonstrat în Marea Neagră și în Marea Baltică, și acestea vor reprezenta o nouă provocare pentru securitatea Uniunii Europene în marile teatre navale, cum ar fi Marea Mediterană;

H. întrucât integrarea activelor bazate în spațiu în imagistica colectată de drone poate furniza o monitorizare situațională continuă, validată încrucișat și securizată, utilă pentru avertizarea timpurie, gestionarea crizelor și detectarea amenințărilor hibride, precum și pentru monitorizarea mișcărilor rețelelor teroriste, a rutelor de trafic și a zonelor de frontieră;

Vulnerabilități ale lanțului de aprovizionare

I. întrucât 60 % din componentele dronelor provin din Statele Unite și China, ceea ce creează o vulnerabilitate critică pentru programul de pregătire a UE pentru apărare pentru 2030; întrucât întreprinderile chineze produc majoritatea componentelor necesare asamblării dronelor, cum ar fi semiconductori, tranzistori de putere, magneți, baterii și cipuri de navigație; întrucât cooperarea strategică ar trebui să abordeze, de asemenea, concurența tehnologică emergentă din partea Rusiei și a Chinei și să protejeze accesul european la inovare și la materialele necesare pentru capabilitățile sustenabile de drone și de contracarare a dronelor;

J. întrucât China a devenit un lider în domeniul dronelor, producând o gamă largă de sisteme de luptă și de recunoaștere, investind totodată în drone navale și în roiuri de mini-drone autonome; întrucât dronele sale armate au fost exportate pe scară largă și utilizate de țări terțe în diverse teatre de operațiuni;

K. întrucât întreprinderea chineză DJI deține aproximativ 74 % din piața dronelor comerciale, iar întreprinderile chineze produc majoritatea componentelor necesare asamblării acestora, cum ar fi semiconductori, tranzistori de putere, magneți, baterii și cipuri de navigație; întrucât 9 din 10 senzori sau sisteme optice necesare

pentru identificarea și lovirea țintelor sunt fabricate în China; întrucât Beijingul controlează 85 % din capacitatea globală de producție a bateriilor cu litiu și 98 % din rafinarea pământurilor rare, elemente esențiale pentru produsele electronicele de larg consum și pentru armamentul modern, ceea ce generează o dependență a Europei de aprovizionarea din China; întrucât China a început să restricționeze exporturile de componente și materiale pentru drone destinate Ucrainei și cumpărătorilor occidentali; întrucât prin controlul efectiv exercitat asupra accesului la materialele necesare, de la materii prime la baterii și software, și prin creșterea livrărilor către Rusia, China produce un impact decisiv asupra naturii războiului bazat pe drone;

L. întrucât, la 9 octombrie 2025, China a introdus controale extinse ale exportului de pământuri rare și de tehnologii conexe de prelucrare, invocând considerente de securitate națională;

M. întrucât aceste noi norme acoperă practic toate tipurile de pământuri rare esențiale pentru fabricarea dronelor și capabilitățile anti-drone și impun ca furnizorii chinezi să obțină licențe de export de la Ministerul Comerțului, supunând efectiv întreaga industrie a dronelor din UE aprobării de export din partea Chinei, ceea ce demonstrează imperativul strategic de a construi un lanț de aprovizionare în aval rezilient și autonom pentru industria dronelor;

N. întrucât noile restricții chineze la export, anunțate și parțial puse în aplicare la 9 octombrie 2025, impun licențe de export pentru produsele care conțin chiar și cantități minime (peste 0,1 %) de pământuri rare extrase sau prelucrate în China, Beijingul precizând explicit că nu vor fi acordate licențe entităților străine din sectorul apărării;

O. întrucât UE trebuie să dezvolte urgent surse alternative, capacitatea de reciclare și extracția suverană de materii prime critice pentru a reduce vulnerabilitățile create de restricțiile la export impuse de China și de concentrarea lanțului de aprovizionare la nivel mondial;

Achiziții și finanțare

P. întrucât producția, achizițiile și finanțarea dronelor și a capabilităților C-UAS pot fi considerate un serviciu, care necesită personal calificat, investiții inteligente, proceduri simplificate, acces la finanțare publică și privată, centre regionale de producție și o cooperare strânsă cu întreprinderile mici și mijlocii (IMM), cu firmele din domeniul tehnologiei și cu mediul academic;

Alinierea doctrinei

Q. întrucât statele membre trebuie să depună eforturi pentru a alinia doctrinele, bazele de antrenament, procedurile de certificare, liniile de asamblare, coordonarea pe câmpul de luptă, vizarea în timp real,

formarea, C2 reziliente și integrarea deplină a celor de mai sus;

R. întrucât această aliniere ar trebui să includă, de asemenea, acte cu putere de lege și norme administrative relevante privind utilizarea și producția de drone, să asigure compatibilitatea deplină cu doctrinele NATO și cu standardele STANAG și să promoveze instruirea comună cu Ucraina pentru a accelera pregătirea operațională;

S. întrucât UE și statele sale membre ar trebui să urmărească să preia conducerea în domeniul dronelor prin aprofundarea cooperării în materie de formare, certificare, asamblare industrială și coordonare operațională, respectând totodată pe deplin suveranitatea națională, astfel cum se reafirmă la articolul 4 alineatul (2) și la articolul 42 alineatul (2) din TUE;

Parteneriate strategice

T. întrucât parteneriatele strategice sunt esențiale pentru a ajunge la avantajul cantitativ și calitativ necesar pentru a atinge pragurile operaționale și a obține acces la expertiză și materii prime;

U. întrucât astfel de parteneriate trebuie să consolideze capabilitățile europene de securitate și apărare, să rămână reciproce, transparente și coerente, evitând, în același timp, dependențele critice de țările terțe în ceea ce privește tehnologiile, componentele, software-ul și materiile prime din domeniul apărării;

V. întrucât cooperarea cu parteneri-cheie, cum ar fi Ucraina, este deosebit de importantă, având în vedere experiența sa fără precedent pe câmpul de luptă, ciclurile rapide de inovare și adaptare, integrarea ecosistemelor de inovare civilă și militară și capacitatea de producție de drone la scară largă, care oferă perspective unice pentru consolidarea bazei industriale și tehnologice de apărare europeană (EDTIB);

W. întrucât împărtășirea lecțiilor învățate cu partenerii cu experiență în C-UAS care dezvoltă sisteme avansate de apărare împotriva dronelor este esențială pentru reziliența Europei;

X. întrucât parteneriatele din Balcanii de Vest și din vecinătatea imediată a UE sunt, de asemenea, esențiale pentru stabilitatea și reziliența regională;

Y. întrucât țările din Balcanii de Vest, care au peste 2 500 km de frontiere terestre comune cu Uniunea Europeană și formează regiunea sa vecină cea mai apropiată, prezintă o importanță strategică directă pentru securitatea, stabilitatea și prosperitatea Uniunii;

Războaie cu drone la întreaga periferie

Z. întrucât vecinătatea imediată a UE este teatrul mai multor conflicte marcate de utilizarea intensivă a dronelor, iar unele state membre se confruntă cu incursiuni ostile ale dronelor în spațiul lor aerian; întrucât reflecția asupra dronelor trebuie să țină seama de protecția tuturor flancurilor europene;

AA. întrucât regiunile care se învecinează cu statele membre, fie prin granițe terestre, fie prin granițe maritime, joacă un rol crucial în dezvoltarea și testarea dronelor și a tehnologiilor de apărare, având în vedere cerințele specifice care decurg din geografia și poziția lor geopolitică în peisajul securității europene; recunoaște că regiunile Balcanilor de Vest, ale Mării Mediterane și ale Mării Negre sunt toate expuse influenței străine răuvoitoare, amenințărilor hibride, dezinformării și ingerințelor politice care urmăresc să submineze securitatea europeană; întrucât aceste regiuni sunt vulnerabile la activitatea ostilă cu drone și întrucât partenerii din aceste regiuni sunt esențiali ca primă linie de apărare în protejarea securității colective;

AB. întrucât tehnologia dronelor este utilizată de organizațiile teroriste pentru a comite atacuri asupra personalităților politice, pentru a penetra penitenciarele din UE și pentru a transporta explozivi și arme;

AC. întrucât dronele navale reprezintă o amenințare semnificativă atât pentru navele comerciale și militare, cât și pentru rutele comerciale importante, ceea ce face ca dezvoltarea capabilităților de apărare să fie o necesitate;

AD. întrucât Ucraina produce anual peste 4,5 milioane de drone, în condițiile în care este atacată zilnic de roiuri de drone rusești din ce în ce mai sofisticate și a demonstrat, de la începutul agresiunii brutale a Rusiei din februarie 2022, că industria dronelor poate fi rapid modernizată și actualizată, democratizând astfel accesul la tehnologii cheie și creând condițiile unei autoapărări eficace;

Scalare pentru a face față amenințării rusești

AE. întrucât inovarea pe câmpul de luptă demonstrată de Ucraina și capacitatea sa de producție tot mai mare ar trebui integrate treptat în EDTIB;

AF. întrucât Rusia și China conduc procesele de dezvoltare în masă și de proliferare a tehnologiei dronelor, operând într-un ciclu de inovare de trei până la șase luni;

AG. întrucât dependența statelor europene de țările terțe în acest sector constituie o vulnerabilitate strategică inacceptabilă; întrucât, prin urmare, este esențial ca toate cheltuielile europene pentru apărare să fie utilizate ca pârghie pentru realizarea autonomiei depline a statelor europene în materie de apărare;

Soluții eficiente din punctul de vedere al costurilor

AH. întrucât statele membre trebuie să utilizeze diverse noi inițiative și instrumente ale UE în materie de cheltuieli pentru apărare în vederea elaborării de soluții rentabile pentru războiul cu drone; întrucât aceste soluții ar trebui să acorde prioritate rezilienței industriale în Europa, să reducă dependențele noastre de țările terțe, să sprijine IMM-urile din sectorul apărării și să se asigure că investițiile se traduc în capabilități concrete care pot fi desfășurate rapid pentru a sprijini Ucraina și apărarea UE;

AI. întrucât UAS au în mod inerent dublă utilizare, aducând o transformare majoră în ceea ce privește mobilitatea, logistica și gestionarea situațiilor de urgență, în timp ce eficacitatea desfășurării dronelor și a operațiunilor anti-drone se bazează pe o infrastructură transfrontalieră rezilientă care permite transportul rapid al sistemelor mobile de lansare, al vehiculelor de comandă și al unităților de întreținere; întrucât sunt necesare standarde armonizate în materie de infrastructură de transport care să permită dronelor utilizate pentru logistică, supraveghere și culegere de informații să opereze în siguranță în spațiul aerian comun și pe coridoarele de transport;

Dubla utilizare pentru reziliență

AJ. întrucât potențialul de dublă utilizare al dronelor pentru protecția civilă, răspunsul în caz de dezastre și gestionarea frontierelor capătă o importanță tot mai mare în întreaga UE, unde crizele continue de securitate și migrație, precum și amenințările hibride evidențiază necesitatea urgentă a unei conștientizări a situației și a unor capabilități de reacție rapidă; întrucât multe tehnologii esențiale de apărare bazate pe drone își au originea în domeniul civil și utilizează componente critice cu dublă utilizare, iar sectorul dronelor în ansamblu poate aduce o contribuție importantă la capabilitățile operaționale ale Europei;

AK. întrucât dezvoltarea dronelor și a sistemelor antidrone ar trebui să fie însoțită de garanții solide pentru protecția civilă, reziliența socială și utilizarea responsabilă a tehnologiilor cu dublă utilizare, garantând că investițiile în domeniul apărării contribuie totodată la consolidarea capacităților din domeniile sănătății, logisticii umanitare și protecției civile; întrucât există o valoare strategică a inovării interdisciplinare și cu dublă utilizare, în special în integrarea sistemelor aeriene, maritime și terestre fără pilot cu tehnologiile civile,

Războiul cu drone pe câmpul de luptă modern

Adaptarea operațiunilor la războiul cu drone

1. subliniază necesitatea de a integra UAS și C-UAS la nivel tactic și

operațional, recunoscând că, pentru ca forțele armate să funcționeze în mod eficace pe câmpul de luptă modern care evoluează rapid, soldații trebuie să fie capabili să creeze ziduri antidrone în timp real, care să integreze radare, senzori acustici, senzori de frecvență radio, camere, senzori electro-optici și în infraroșu și soluții de tip „hard-kill” (doborârea directă a dronelor) bazate pe lasere, pentru a le asigura capacitatea de supraviețuire, mobilitatea, letalitatea, conștientizarea situației și capacități de operare cinetică;

2. subliniază că trebuie să se asigure adaptabilitatea tehnologică, cicluri regulate de modernizare și actualizare pentru a preveni uzura morală, precum și să se promoveze integrarea continuă a sistemelor inovatoare în toate domeniile operaționale – terestru, aerian, maritim și subacvatic;

3. subliniază că dezvoltarea și utilizarea unor astfel de tehnologii necesită investiții în cercetare și dezvoltare (C&D), facilitarea parteneriatelor de cercetare civil-militară și sprijin pentru start-upurile și IMM-urile care activează în sectorul industrial de apărare de înaltă tehnologie;

4. invită statele membre și Comisia să integreze aeronave multifuncționale și de transport (cum ar fi avioanele A400M și platformele AEW&C) ca noduri aeriene de retransmisie de tip comandă, control și comunicații (C3), management al câmpului de luptă și purtătoare de drone, pentru a susține conectivitatea și raza operațională; încurajează cooperarea dintre Agenția Europeană de Apărare (AEA) și industria europeană pentru dezvoltarea unor ecosisteme C3 interoperabile, cu arhitectură deschisă, care să conecteze activele fără pilot la altitudine mare și cele tactice;

5. subliniază necesitatea unui lanț de transport aerian militar robust și suveran pentru a transporta, desfășura și sprijini sisteme modulare de drone, asigurând proiecția rapidă a forței, logistică rezilientă și control european deplin asupra datelor, rețelelor și autonomiei misiunilor;

6. încurajează statele membre să evalueze implicațiile pe termen lung ale acestor transformări pentru structura forțelor, instruire și standardele etice în război;

Provocări din prima linie și nevoi în materie de echipamente

7. recunoaște provocarea pe care o reprezintă recunoașterea dronelor, cu care se confruntă soldații din prima linie, și recomandă integrarea puștilor și rachetelor anti-drone, a dronelor interceptoare, a dispozitivelor de capturare a dronelor și a sistemelor de armament de proximitate bazate pe artilerie, a puștilor de bruiaj anti-drone, a sistemelor de colectare a informațiilor de tip SIGINT, a capabilităților de război electronic (EW) și a sistemelor de comandă și control (C2) reziliente în forțele de infanterie prin antrenarea și

atașarea unităților EW, astfel încât forțele de infanterie să poată funcționa în mod eficace în prima linie, maximizând capacitatea lor de protecție și reparare și asigurând identificarea și interceptarea corectă a dronelor inamice;

8. avertizează că absența UAS la nivel de unitate creează un decalaj critic de capabilități în faza inițială a unui conflict, pe care adversarii îl pot exploata, ceea ce ar conduce la pierderi umane mai mari și la o libertate operațională redusă; în acest sens, solicită măsuri urgente pentru a elimina acest decalaj prin instruire și adaptare doctrinară;

Necesitatea unor capabilități C-UAS ieftine

9. subliniază provocarea reprezentată de costul actual nesustenabil de ridicat al interceptărilor de drone și solicită programe comune și inițiative orientate către piață pentru a promova dezvoltarea unor capabilități C-UAS eficiente din punctul de vedere al costurilor, cum ar fi EW, laser, sisteme de detectare acustică și interceptarea ghidată de IA, pentru a reduce costul per interceptare și invită Comisia să studieze fezabilitatea utilizării instrumentelor industriale de apărare actuale pentru a sprijini obiectivul de reducere a costului per interceptare al dronelor;

10. solicită intensificarea producției și a dezvoltării tehnologice a sistemelor antiaeriene existente, urmând exemplul Ucrainei, unde s-au dovedit până în prezent cea mai eficientă, mobilă și rentabilă măsură de contracarare a sistemelor aeriene fără pilot (UAS);

11. solicită să se pună accentul pe dezvoltarea unor sisteme simple și cu costuri reduse de contracarare a UAS, care pot fi produse și desfășurate rapid pentru a asigura disponibilitatea operațională imediată;

Adaptarea doctrinei de luptă la drone

12. încurajează forțele armate să integreze și să alinieze dronele în toate doctrinele de luptă, ca nivel în planificarea operațională, cu accent pe scenariile de război hibrid și asigurând interoperabilitatea cu sistemele C2 ale NATO, cu sistemele civile de management al traficului aerian și cu cadrul U-Space al UE pentru integrarea dronelor;

13. solicită actualizarea obiectivelor în materie de capabilități și a planificării între forțele armate ale statelor membre pentru a se asigura că lecțiile învățate în Ucraina sunt integrate în doctrina de luptă;

14. subliniază că capabilitățile anti-drone trebuie integrate nu doar în cadrul unităților de infanterie, ci și pe toate platformele militare majore, inclusiv navele militare, tancurile, transportoarele blindate de trupe și vehiculele logistice; invită statele membre și AEA să se asigure că viitoarele programe de achiziții publice și modernizare

includ în mod sistematic module C-UAS adaptate la mediul operațional al fiecărei platforme; subliniază că o astfel de integrare va consolida protecția forțelor, va îmbunătăți capacitatea de supraviețuire a activelor de mare valoare și va consolida interoperabilitatea dintre domeniile terestru, aerian și maritim;

15. recomandă ca toate coridoarele pentru drone și infrastructura de sprijin cofinanțate de UE să includă niveluri integrate de reziliență cibernetică și redundanță, în conformitate cu recomandarea Curții de Conturi Europene (CCE) de a consolida pilonul III („Reziliență și pregătire”) al Planului de acțiune vizând mobilitatea militară 2.0;

16. solicită o finanțare susținută în cadrul instrumentelor UE și al programelor naționale pentru modernizarea flotelor existente și să se asigure disponibilitatea permanentă prin cicluri de formare și întreținere;

17. încurajează înființarea de stații mobile de întreținere a dronelor și de relee pentru legături de date de-a lungul coridoarelor de mobilitate militară modernizate, pentru a asigura capabilități de C2 și de reparații susținute, chiar și în medii de comunicații degradate;

18. recomandă integrarea dronelor de supraveghere aeriană în sistemele existente de monitorizare a infrastructurii de transport europene (pentru poduri, tuneluri și aerodromuri), consolidând atât protecția civilă, cât și răspunsul rapid în materie de apărare; solicită abordarea cu prioritate a modelelor de finanțare cu dublă utilizare pentru sistemele de drone, care să fie aliniate la obiectivele legate de competitivitate;

19. îndeamnă Comisia și statele membre să pună rapid în aplicare un plan etapizat pentru unitățile UAS interoperabile, cu etape, rezultate și responsabilități clare și recomandă ca toate coridoarele de drone și infrastructura de sprijin cofinanțată de UE să includă niveluri integrate de reziliență cibernetică și redundanță;

20. solicită crearea de coridoare-pilot în cadrul Inițiativei UE de apărare împotriva dronelor, axate pe protejarea infrastructurii portuare și energetice, care ar servi la validarea manualelor operaționale privind C-UAS și ar oferi întreprinderilor mici și mijlocii oportunități de implementare în lumea reală;

21. recunoaște că regulile de angajare pentru drone sunt neclare și încurajează statele membre să revizuiască, în coordonare cu NATO, regulile de angajare pentru toate tipurile de pericole legate de drone, pentru a se asigura că acestea sunt adecvate pentru a răspunde celor mai inovatoare amenințări;

Instruirea și certificarea piloților de drone

22. încurajează statele membre și Ucraina să instruiască și să certifice în

comun piloții de drone cu standarde echivalente cu cele ale operatorilor de artilerie sau de vehicule aeriene fără pilot, să investească în sisteme anti-drone – de tip „hard-kill” și „soft-kill” (neutralizarea dronei prin bruierea și blocarea semnalului acesteia) deopotrivă – la toate nivelurile, să reevalueze capacitatea de supraviețuire a blindajului, să se asigure că tancurile și transportoarele blindate de trupe sunt modificate pentru a combate vehiculele aeriene fără pilot, să extindă unitățile EW pentru a se asigura că toate batalioanele au capabilități de bruiere consolidate și să stabilească zone de apărare împotriva dronelor în jurul infrastructurii critice;

23. subliniază că sistemele de drone trebuie dezvoltate și testate iterativ pentru a asigura adaptabilitatea și capacitatea lor de răspuns la amenințările emergente, având în vedere ritmul rapid al progreselor tehnologice în acest domeniu; subliniază importanța sistemelor definite prin software care pot fi modificate și actualizate rapid pentru a răspunde nevoilor în continuă evoluție ale câmpului de luptă, permițând astfel forțelor armate să fie cu un pas înaintea potențialilor adversari și să mențină un avantaj competitiv în acest domeniu;

Amenințarea tot mai mare reprezentată de roiurile de drone în masă capabile de atacuri în adâncime

24. evidențiază utilizarea tot mai frecventă a dronelor în atacurile hibride și teroriste împotriva infrastructurii critice, precum și avantajele asimetrice pe care le pot genera astfel de atacuri;

25. reamintește incursiunile dronelor de origine necunoscută care perturbă infrastructura critică în Danemarca, Norvegia, Germania și Belgia, inclusiv în aeroporturi internaționale și baze militare, operațiunea „Pânza de păianjen” („Spider web”), tentativa de sabotaj din 2023 asupra rețelei energetice a Republicii Moldova și atacurile repetate cu drone ale houthi care perturbă transportul maritim în Marea Roșie; subliniază că astfel de cazuri ilustrează modul în care sistemele cu costuri reduse permit perturbarea; îndeamnă statele membre să integreze protocoalele de răspuns specifice dronelor în planurile naționale de reziliență;

26. condamnă ferm seria recentă de incursiuni ale dronelor rusești și presupuse survolări ostile în mai multe state membre ale UE, inclusiv Polonia, România și statele baltice, care au vizat zone de frontieră, instalații energetice și centre logistice;

27. avertizează că aceste incidente demonstrează capacitatea tot mai mare a actorilor statali și nestatali de a utiliza sisteme fără pilot cu costuri reduse pentru a amenința siguranța publică, pentru a perturba lanțurile de aprovizionare și pentru a testa pregătirea defensivă a UE și a NATO;

28. subliniază că astfel de cazuri ilustrează modul în care sistemele cu costuri reduse permit perturbarea;

29. subliniază că dronele pot prezenta nu doar riscuri militare, ci și riscuri mai ample pentru siguranța publică, inclusiv potențiala lor utilizare abuzivă în contexte care afectează sănătatea publică, protecția mediului și infrastructura civilă; îndeamnă statele membre și Comisia să integreze aceste aspecte în evaluările riscurilor și în strategiile de pregătire la nivel național și la nivelul UE și să includă protocoalele de răspuns specifice dronelor în planurile naționale de reziliență;

30. recunoaște că operațiunea „Spider Web”, operațiunea „Rising Lion” și utilizarea flotei-fantomă a Rusiei au demonstrat capacitatea de a efectua atacuri în adâncime din interiorul unui stat advers împotriva unor obiective strategice și încurajează planificatorii din domeniul apărării civile ai statelor membre să asigure protecția împotriva unor astfel de scenarii în doctrina de planificare a situațiilor de urgență;

31. recunoaște că dronele au remodelat mediul strategic și operațional al războiului modern, de la recunoaștere tactică și țintire pe câmpul de luptă la atacuri strategice în profunzime și la operațiuni cibernetice, și că acestea introduc asimetrii care pot atât să consolideze, cât și să destabilizeze posturile de apărare ale UE;

32. subliniază riscul unor atacuri „de saturație” asupra infrastructurii UE în contexte de zonă gri;

33. subliniază necesitatea de a proteja rețelele energetice, drumurile, căile ferate, nodurile de transport și infrastructura digitală ale Europei ca obiective prioritare ale războiului hibrid și sinergia necesară între armată, autoritățile de aplicare a legii, personalul de primă intervenție, controlul la frontiere și societatea civilă pentru punerea în aplicare eficace a doctrinei planificării de urgență; recomandă crearea unei platforme pentru schimbul de bune practici între autoritățile care gestionează infrastructura strategică;

34. subliniază nevoia urgentă de consolidare a supravegherii maritime în regiunea Mării Baltice, a Mării Nordului și a Mării Negre, unde activitățile rusești cu drone reprezintă amenințări deosebite; subliniază importanța rezolvării problemei reprezentate de flota fantomă a Rusiei, date fiind suspiciunile cu privire la implicarea sa în incursiunile dronelor în spațiul aerian european; consideră că noua dimensiune operațională a războiului hibrid necesită integrarea strategiilor de securitate maritimă și de sisteme de combatere a vehiculelor aeriene fără pilot (C-UAV); salută lansarea operațiunilor conduse de NATO, cum ar fi Baltic Sentry (Santinela baltică);

Reziliență și spații de protecție

35. recomandă elaborarea unor strategii naționale cuprinzătoare de

apărare civilă împotriva atacurilor cu drone, asigurând pregătirea la nivel național, regional, municipal, comunitar și al gospodăriilor, care să pună accentul pe sisteme de alertă timpurie pentru populațiile locale, instrucțiuni clare privind comportamentul de răspuns și spații protejate (adăpostire) pentru populație și infrastructură;

36. subliniază necesitatea unor orientări comune privind modul de elaborare a strategiilor naționale privind C-UAS, cu respectarea deplină a suveranității statelor membre și în funcție de particularitățile teatrelor de operațiuni în care aceste strategii C-UAS trebuie să funcționeze;

37. solicită actualizarea periodică a manualelor existente ale Centrului Comun de Cercetare privind „Protecția împotriva sistemelor de aeronave fără pilot la bord” pentru a garanta că măsurile de contracarare împotriva acestei amenințări aflate într-o evoluție constantă acționează în continuare eficient, atât din perspectivă tehnologică, cât și a doctrinelor și practicilor;

38. invită Comisia și statele membre să asigure protecția infrastructurilor și entităților critice ale UE împotriva posibilelor atacuri cu drone, în conformitate cu Directiva (UE) 2022/2557;

39. încurajează statele membre să efectueze un audit și o evaluare cuprinzătoare a infrastructurii de adăposturi existente și susține crearea unor zone permanente de interdicție aeriană și de combatere a UAS în jurul infrastructurii critice a UE, coordonate de autoritățile naționale și de Frontex și susținute de platforme comune C2; recomandă dotarea acestor zone cu sisteme stratificate de detectare și atenuare, finanțate din Fondul pentru securitate internă, pachetul de sprijin pentru combaterea UAS al FEA și alte instrumente relevante ale UE;

40. subliniază necesitatea urgentă de a implementa un plan consolidat de protecție împotriva dronelor în jurul infrastructurii energetice critice și încurajează statele membre să exploreze potențialul implicării actorilor naționali voluntari din domeniul apărării ca parte a eforturilor de protecție civilă și de consolidare a rezilienței; observă că acești actori pot juca un rol crucial în îmbunătățirea pregătirii, a conștientizării și a capacității de sprijin la nivel local în situații de criză sau de natură hibridă;

41. încurajează statele membre să își revizuiască doctrinele naționale și conceptele operaționale privind gestionarea situațiilor de urgență în fața atacurilor cu sisteme UAS, pentru a include analiza riscurilor și cartografierea amenințărilor, elaborarea de standarde eficiente de adăpostire și protecția infrastructurilor strategice, instruirea serviciilor de urgență, a autorităților locale și a comunităților, integrarea tehnologică, inclusiv a sistemelor C4I și a analizei

amenințărilor bazată pe IA, precum și crearea unui centru național de gestionare a situațiilor de urgență (NEMC) care să elaboreze și să pună în aplicare programe de formare multianuale;

42. recomandă, de asemenea, utilizarea mai intensă a resurselor naționale voluntare de apărare ale statelor membre ale UE ca parte a cadrelor de protecție civilă, în special pentru a consolida pregătirea comunităților locale și capabilitățile de gestionare a crizelor, și consideră că este esențial ca statele membre să asigure sisteme eficace de alertă timpurie și protocoale de comunicare clare pentru a menține încrederea publicului, a reduce panica și a asigura conformitatea în situații de urgență; recomandă ca aceste strategii să includă dispoziții privind serviciile de sprijin psihologic și social pentru populațiile afectate și instruirea comunităților locale în domeniul apărării civile pentru a spori reziliența generală;

43. solicită ca programele finanțate de UE să promoveze colaborarea între sectoarele apărării, spațial, protecției civile și transporturilor, pentru a accelera dezvoltarea unor sisteme fără pilot și de contracarare a acestora, interoperabile și cu aplicabilitate în mai multe domenii; consideră că finanțarea cercetării în domeniul dronelor ar trebui să contribuie, de asemenea, la îmbunătățirea utilizărilor civile ale dronelor, de exemplu în combaterea incendiilor forestiere sau în operațiunile de căutare și salvare; încurajează facilitarea schimburilor între sectorul civil și cel al apărării, care să conducă la o cercetare adecvată în domeniul dublei utilizări, în conformitate cu Strategia 2.0 a Comisiei privind dronele;

44. subliniază importanța unor campanii cuprinzătoare de informare publică și a unor inițiative educaționale pentru a crește gradul de conștientizare a societății cu privire la securitatea dronelor, completate de măsuri sporite de monitorizare și combatere a activităților de dezinformare în domeniul sistemelor fără pilot, în special a celor care vizează influențarea psihologică a populațiilor civile;

45. consideră că o strategie cuprinzătoare de apărare civilă este esențială; recomandă ca aceasta să includă următoarele elemente:

    a. definirea metodologiei de evaluare a amenințărilor și a necesităților;

    b. proiectarea și implementarea unui concept operațional care să garanteze un proces decizional clar, coordonarea interinstituțională și fluxul de informații în timp real la toate nivelurile;

    c. pregătirea și alerta timpurie, prin instituirea unor mecanisme de reacție timpurie, alerte în timp util și instrucțiuni clare pentru populație;

d. primul răspuns, cu roluri clar definite și coordonare între personalul care asigură prima intervenție, serviciile medicale, apărarea civilă, forțele armate și voluntari, sprijinite de sisteme avansate de comunicații;

e. protecția fizică și continuitatea activităților, prin stabilirea unor niveluri de protecție pentru populație și infrastructurile critice, în scopul reducerii pierderilor și al asigurării funcționării neîntrerupte;

f. reziliența infrastructurii critice, menită să garanteze capacitatea de supraviețuire și funcționarea continuă a serviciilor esențiale;

g. apărarea frontierelor, prin integrarea soluțiilor tehnologice de prevenire a infiltrărilor, sprijinite de capabilități de informații operative și de reacție rapidă;

h. consolidarea rezilienței comunitare, prin sprijinirea conducerii naționale și locale, integrarea voluntarilor, sprijinirea populațiilor vulnerabile și furnizarea de îndrumare comunitară în timp real;

i. sprijinirea campaniilor de informare și comunicare publică, prin elaborarea unor strategii credibile de comunicare prin canale oficiale și pe platforme de comunicare socială, pentru menținerea încrederii și a gradului de conștientizare;

j. dezvoltarea rezilienței economice, prin sprijinirea coordonării stocurilor și resurselor de urgență și continuitatea serviciilor esențiale la toate nivelurile;

k. organizarea de instruiri și exerciții comune, cu simulări axate pe asigurarea pregătirii și a gestionării eficiente a crizelor;

46. recomandă dezvoltarea și achiziționarea în comun a unor sisteme de apărare pe mai multe niveluri și o pregătire solidă la nivel național, punând accentul pe sistemele de alertă civilă, adăposturile protejate și campaniile de educare a publicului;

47. evidențiază că sistemele fără pilot sunt deosebit de vulnerabile la atacuri cibernetice și infiltrări ale serviciilor de informații; invită statele membre și agențiile relevante ale UE să consolideze securitatea generală a tehnologiilor legate de drone, inclusiv reziliența cibernetică, standardele de criptare, controlul proprietății și rezistența la spionaj și activități de informații ostile, asigurând protecția pe întregul ciclu de viață al acestor sisteme;

Capacitatea de desfășurare rapidă

48. subliniază provocările pe care le reprezintă UAS pentru statele membre, având în vedere capacitatea acestora de a lovi ținte

dinamice în medii urbane și ascunse, precum și flexibilitatea tactică, precizia chirurgicală, avantajul asimetric și capacitatea lor de desfășurare în masă;

49. recunoaște provocările generate de adoptarea de către Rusia a unor operațiuni stratificate cu drone, care combină dronele de tip ISR (informații, supraveghere, recunoaștere) - care furnizează date în timp real - urmate imediat de drone de atac, oferind forțelor naționale de apărare un timp limitat pentru consolidarea apărării și organizarea capabilităților de răspuns;

50. condamnă ferm seria recentă de incursiuni ale dronelor rusești și presupusele survolări ostile în mai multe state membre ale UE, care au vizat zone de frontieră, instalații energetice, situri militare și centre logistice;

51. avertizează că aceste incidente demonstrează capacitatea tot mai mare a actorilor statali și nestatali de a utiliza sisteme fără pilot cu costuri reduse pentru a amenința siguranța publică, pentru a perturba lanțurile de aprovizionare și pentru a testa pregătirea defensivă a UE și a NATO;

52. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la desfășurarea de drone de către Rusia, livrate de partenerii săi, atât deasupra teritoriului ucrainean, cât și prin încălcarea spațiului aerian al statelor membre ale UE;

53. solicită intensificarea sancțiunilor vizând lanțurile de aprovizionare, componentele de fabricație și transferurile tehnologice ale Rusiei care permit altor state să furnizeze Rusiei tehnologie pentru drone;

54. îndeamnă Comisia să întreprindă măsurile necesare pentru a preveni astfel de acțiuni;

55. subliniază că strategiile naționale eficiente de apărare civilă împotriva atacurilor cu drone trebuie să fie susținute de o infrastructură modernizată de transport și comunicații cu dublă utilizare, care să permită deplasarea rapidă a unităților anti-UAS, a mijloacelor radar mobile și a echipelor de reparații, garantând că planurile de reziliență se transpun în mobilitate operațională;

56. consideră adoptarea de către Ucraina a unităților de drone descentralizate cu control la nivel de pluton ca fiind o metodologie valoroasă, demnă de urmat;

57. recomandă ca echipele de atac cu drone cu cicluri decizionale autonome să fie integrate în brigăzile forțelor armate ale statelor membre;

58. îndeamnă Comisia și statele membre, împreună cu NATO, să lanseze un program pilot UE-NATO de șase luni pentru a constitui, certifica

și valida unități inițiale de drone de luptă la nivel de companie, în vederea desfășurării alături de brigăzile aliate, cu cerința de a publica raportul de validare a programului-pilot și acțiunile subsecvente recomandate;

59. recunoaște că eficacitatea sistemelor UAS depinde în primul rând de precizia navigației în timpul operării în medii de război electronic intens;

60. recomandă ca operatorii de drone ai forțelor armate să utilizeze antene cu model de recepție controlată (CRPA) și semnale ale sistemelor globale de navigație prin satelit (GNSS) fiabile, precum serviciul public reglementat Galileo, pentru a asigura referințe precise de timp și a reduce erorile de navigație;

61. subliniază necesitatea de a completa investițiile în sisteme UAS ofensive cu sisteme anti-UAS, cu măsuri electronice de protecție și reziliență a GNSS, pentru a minimiza vulnerabilitatea la bruiajele și interferențele inamicului;

62. solicită finanțarea imediată și implementarea rapidă a unităților de luptă cu drone, atât antitanc, cât și antipersonal, în cadrul forțelor armate ale NATO și UE, la nivel de companie, batalion și brigadă, iar acestea să fie integrate organic în unitățile de luptă din întreaga Europă; solicită ca Ucraina să fie inclusă ca partener operațional și doctrinar cu drepturi depline în procesul de dezvoltare, formare și certificare; îndeamnă Comisia și Înalta Reprezentantă să elaboreze un program accelerat de doi ani pentru achiziții publice, formare, susținere și certificare;

63. recomandă statelor membre să dezvolte, pe baza strategiilor lor naționale de apărare, un răspuns comun la atacurile UAS, inclusiv prin dezvoltarea și achiziționarea în comun de soluții tehnologice care pot fi implementate în comun și care sunt pe deplin interoperabile cu sistemele C2 ale NATO și integrate perfect în sistemele de management al traficului aerian civil și în cadrul U-Space al UE pentru integrarea dronelor, în vederea abordării scenariilor de război hibrid;

64. evidențiază potențialul și beneficiile dronelor civile, transformarea majoră pe care au adus-o în domeniul mobilității, logisticii, gestionării situațiilor de urgență și cartografiei, printre multe alte domenii, și observă că acestea reprezintă deja un progres semnificativ în abordarea provocărilor în materie de securitate și apărare cu care se confruntă UE;

Aprovizionarea, finanțarea și achiziționarea de drone și de capabilități C-UAS

Furnizori aprobați în prealabil

65. invită autoritățile naționale și internaționale de achiziții și contractare, inclusiv, printre altele, Comisia și AEA, să stabilească liste de furnizori aprobați în prealabil deschise și transparente și comenzi prioritare pentru componentele și platformele critice ale dronelor, în strânsă coordonare cu statele membre și asigurând acces egal pentru IMM-uri în întreaga Uniune, pentru a permite contractarea mai rapidă în timpul crizelor;

66. subliniază că astfel de liste ar trebui să se bazeze pe procese de selecție transparente și competitive, actualizate periodic pentru a reflecta feedbackul operațional (inclusiv din partea Ucrainei) și să evite crearea de favoruri pe piață pe termen lung care ar putea denatura concurența; solicită extinderea accesului la instrumentele financiare ale UE și instituirea unor proceduri de achiziții publice care să includă start-upurile și institutele de cercetare în condiții egale;

67. solicită UE să creeze un registru, gestionat de AEA, al furnizorilor aprobați în prealabil pentru subansamblurile critice ale dronelor și subliniază că este important ca IMM-urile să se poată califica prin audituri la fața locului, și nu prin demonstrarea unei experiențe anterioare complete, pentru a le facilita participarea la baza industrială europeană de apărare;

Sprijinirea IMM-urilor

Centrele regionale și instrumentele de finanțare

68. încurajează statele membre și AEA să raționalizeze standardele de certificare și de navigabilitate pentru a accelera integrarea și a reduce duplicarea testării și a acreditării; încurajează EDIP și alte instrumente financiare să acorde prioritate finanțării centrelor regionale de producție a dronelor și de inovare în domeniul C-UAS cu infrastructură comună și cu o reglementare accelerată, în special în rândul statelor din prima linie; subliniază importanța promovării unor practici de muncă echitabile, a protecției sociale și a dezvoltării competențelor pentru o forță de muncă de înaltă calitate, sprijinind în același timp comunitățile locale și IMM-urile, cu accent pe crearea de oportunități sustenabile de ocupare a forței de muncă;

69. solicită acordarea unui sprijin dedicat IMM-urilor pentru a avea acces la aceste instrumente financiare, inclusiv prin proceduri de cerere și criterii de atribuire simplificate;

Accesul IMM-urilor la finanțare și achiziții publice

70. observă că IMM-urile se confruntă cu bariere semnificative în accesarea fondurilor de apărare ale UE și sunt adesea excluse din achizițiile publice la scară largă, dominate de contractorii tradiționali; încurajează, prin urmare, crearea unor mecanisme specifice de sprijinire a integrării IMM-urilor, prin reducerea

sarcinilor administrative, introducerea unor instrumente de finanțare directă cu toleranță la eșec și prin oferirea de oportunități sub forma unor mini-granturi și instrumente de finanțare rapidă, esențiale pentru IMM-uri, asigurând în același timp condiții echitabile prin cerințe proporționale privind consorțiile, garanții rezonabile și termene flexibile de plată; încurajează includerea start-upurilor și a organizațiilor de cercetare în procesele de achiziții publice;

71. recunoaște că 80 % din industria europeană implicată în dezvoltarea, fabricarea sau operarea dronelor ușoare este formată din IMM-uri, care sunt esențiale pentru cercetarea, dezvoltarea și inovarea în domeniul tehnologiei dronelor și pentru o reacție rapidă la schimbările neașteptate din industrie, așa cum a fost demonstrat în Ucraina, și că aceste întreprinderi se confruntă cu dificultăți în obținerea de finanțare pentru proiectele lor;

72. invită Comisia să înființeze un punct unic de contact pentru a informa și a ajuta IMM-urile din domeniul producției de drone din UE să obțină și să acceseze finanțare, având în vedere că structura lor comercială face dificilă suportarea sarcinii birocratice asociate acestor procese;

73. salută inițiativele existente ale Comisiei, în special prin intermediul Schemei UE de inovare în domeniul apărării (EUDIS) a FEA, pentru a sprijini IMM-urile și întreprinderile nou-înființate din UE din domeniul apărării;

74. invită AEA și Comisia să valorifice aceste eforturi prin explorarea unor măsuri suplimentare pentru a accelera desfășurarea de către IMM-urile europene din industria dronelor a unor sisteme de apărare cu impact ridicat, într-un mod care să le permită acestor IMM-uri să urmărească oportunități de export în afara Europei – pentru a le asigura viabilitatea comercială – dezvoltând în același timp capabilitățile europene de apărare și facilitând integrarea cu forțele armate ucrainene și promovând eforturi comune frecvente de inovare;

Creșterea, extinderea și integrarea industrială a IMM-urilor

75. recunoaște că majoritatea întreprinderilor din industria dronelor sunt IMM-uri și start-upuri și că, prin urmare, este esențială simplificarea procedurilor și a măsurilor de sprijin pentru IMM-uri, precum granturi, sprijin normativ, integrare și extindere;

76. solicită înființarea unor clustere regionale de inovare în domeniul dronelor care să conecteze IMM-urile, centrele de cercetare și marii integratori din industria apărării, în vederea promovării transferului de tehnologie și a sinergiilor industriale;

77. recunoaște potențialul FEA de a sprijini evoluția IMM-urilor către rolul de furnizori principali și încurajează programele care

consolidează capacitatea IMM-urilor de a achiziționa componente, de a dezvolta ingineria de fabricație și de a susține niveluri ridicate de automatizare pentru a accelera producția;

78. încurajează programele FEA să permită o extindere mai rapidă a IMM-urilor printr-o serie de runde de finanțare care să sprijine creșterea timpurie și accesul la capital, dezvoltarea, testarea și evaluarea produselor, bazându-se pe inițiativa BraveTech EU;

79. invită Comisia să stimuleze asocierile în participație dintre marile întreprinderi europene din domeniul apărării și IMM-urile inovatoare în domeniul dronelor pentru a-și extinde producția; recomandă includerea industriei ucrainene în acest demers;

Testarea, certificarea și simplificarea reglementărilor

80. recunoaște perioada îndelungată dintre testarea și validarea dronelor și încurajează statele membre să abroge constrângerile în materie de achiziții publice care împiedică IMM-urile să testeze capabilități esențiale;

Baza industrială și tehnologică de apărare europeană (EDTIB)

81. încurajează statele membre și Consiliul să integreze tehnologiile de generația următoare pentru drone, precum inteligența artificială la marginea rețelei (edge AI), autonomia de tip „roi” (swarm autonomy) și legăturile C2 securizate, în EDTIB, urmărind totodată integrarea treptată și reciproc avantajoasă a bazei industriale și tehnologice de apărare a Ucrainei și utilizând foi de parcurs industriale pe termen lung, clusterele emblematice din cadrul FEA și instrumente EDIP accelerate, pentru a asigura adaptarea la timp și menținerea avantajului tehnologic al Uniunii;

82. solicită ca UE să considere dronele capabilități critice; subliniază că sunt necesare investiții urgente în EDTIB pentru a permite producția în masă de drone la prețuri accesibile și subliniază necesitatea unor sisteme eficiente din punctul de vedere al costurilor, care pot fi desfășurate la scară largă, și pentru a asigura autonomia UE în ceea ce privește capacitățile în materie de drone; consideră că dezvoltarea unor astfel de capabilități trebuie să se desfășoare în strânsă cooperare cu Ucraina și subliniază importanța direcționării mai multor investiții ale UE în domeniul apărării către achiziții publice comune, cu sprijinul AEA;

83. invită Uniunea și statele sale membre să lucreze urgent la proiecte concrete menite să acopere lacunele de capabilități în domeniul apărării integrate antiaeriene și antirachetă, îndeosebi în ceea ce privește războiul cu drone și antidrone, pentru a crea o zonă multistratificată și extinsă, cu sisteme avansate din punct de vedere tehnologic, cu capabilități antidrone interoperabile pentru detecție, urmărire și neutralizare; subliniază importanța egală a superiorității

aeriene, cum ar fi proiectul vizând sistemul aerian de luptă al viitorului (FCAS); invită statele membre să ia în considerare utilizarea cadrului proiectelor europene de interes comun în domeniul apărării pentru a institui astfel de proiecte; recunoaște că este nevoie de colaborare transsectorială între comunitățile de apărare, securitate cibernetică și cercetare pentru a dezvolta strategii globale care să integreze cele mai recente tehnologii digitale și de apărare cibernetică;

84. evidențiază că este nevoie ca aceste capabilități să fie extinse pentru a acoperi toate statele membre, în special zonele din jurul infrastructurii critice și zonele populate;

85. subliniază, însă, că aceste programe comune trebuie să fie, de asemenea, structurate, pentru a asigura cicluri rapide de dezvoltare și pentru a facilita participarea IMM-urilor inovatoare; evidențiază că astfel de întreprinderi sunt adesea mult mai agile și mai inventive decât contractanții principali tradiționali și că valorificarea creativității și vitezei lor de reacție este esențială pentru a ține pasul cu mediul în continuă evoluție al amenințărilor și pentru a desfășura pe teren soluții rapide și eficiente din punctul de vedere al costurilor;

86. recunoaște că ritmul evoluției tehnologice în domeniul sistemelor fără pilot și al celor de contracarare a acestora este fără precedent și solicită Comisiei, Agenției Europene de Apărare și statelor membre să adopte cicluri mai rapide de inovare și achiziție, care să permită desfășurarea pe teren rapidă a noilor tehnologii de drone și C-UAS; subliniază că procesele îndelungate de certificare, achiziție și testare riscă să ducă în obsolescență capabilitățile UE până la momentul operaționalizării lor;

Zidul antidrone

87. susține crearea unui sistem de supraveghere și apărare antidrone („zid antidrone”) propus de Președinta Comisiei Europene, cu un sistem robust, de la un capăt la altul, care să includă detecție avansată, C2 reziliente și capabilități de interceptare eficiente din punctul de vedere al costurilor, și solicită elaborarea unei foi de parcurs tehnice în strânsă cooperare cu Ucraina; insistă că propunerile Comisiei trebuie să se bazeze în mod substanțial pe experiența de pe front a Ucrainei, care demonstrează că eficacitatea depinde nu doar de tehnologia platformelor, ci și de un sistem integrat de comandă și control, de personal instruit și de un ecosistem de război rezilient, inclusiv producători, operatori, inovatori și furnizori de date/analize locali;

Raționalizarea certificării

88. încurajează statele membre, Agenția Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației (AESA) și AEA să raționalizeze standardele de certificare și de navigabilitate pentru a accelera integrarea și a

reduce duplicarea testării și a acreditării; observă că adoptarea Sistemului de raportare a accidentelor majore (EMAR) și a certificării încrucișate este obligatorie;

89. invită AESA să accelereze prelucrarea cererilor de „autorizații de zbor” și să definească criterii clare de certificare pentru sistemele de clasă HALE/MALE în colaborare cu NATO; subliniază necesitatea urgentă de a desemna un număr suficient de auditori și de a raționaliza procedurile pentru a evita întârzierile inutile în inovare;

90. solicită adoptarea unui cadru european pentru autorizarea rapidă a trecerii frontierelor și a tranzitului echipamentelor UAS/dronelor între statele membre în contextul mobilității militare;

91. invită Comisia să armonizeze acțiunile de reglementare a dronelor orientate spre apărare pentru a crea un cadru de reglementare obligatoriu al UE pentru operațiunile militare cu drone (în paralel cu normele civile ale AESA); subliniază că acesta ar trebui să clarifice regulile de angajare, certificarea, utilizarea spațiului aerian militar și garanțiile etice pentru misiunile PSAC și planificarea apărării naționale, pentru a facilita interoperabilitatea și a accelera operațiunile comune în cadrul misiunilor PSAC sau NATO;

Transferuri în interiorul UE

92. invită Comisia să simplifice normele privind transferul în interiorul UE al tehnologiei legate de drone și sisteme anti-drone și să creeze sinergii între Directiva 2009/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 de simplificare a clauzelor și condițiilor de transfer al produselor din domeniul apărării în interiorul Comunității[15] și tehnologia conexă - și Regulamentul (UE) 2021/821 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice, tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare[16];

93. solicită eliminarea barierelor birocratice inutile și a procedurilor administrative excesive care întârzie pregătirea operațională;

94. subliniază necesitatea de a completa investițiile în sisteme UAS ofensive cu sisteme anti-UAS, cu măsuri electronice de protecție și reziliență a GNSS, pentru a minimiza vulnerabilitatea la bruiajele și interferențele inamicului;

Respectarea criteriilor de origine din UE

95. solicită relocalizarea producției pentru a evita dependența

---

15 JO L 146, 10.6.2009, p. 1.
16 JO L 206, 11.6.2021, p. 1,
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj.

disproporționată de țările terțe, în special China, pentru producția de sisteme de drone;

96. invită statele membre, Comisia și AEA să abordeze de urgență dependența critică a UE de pământurile rare din China, esențiale pentru industria de apărare, inclusiv în domeniul producției de drone și de sisteme anti-drone; subliniază necesitatea de a găsi surse alternative și sustenabile de extracție și prelucrare a pământurilor rare, de a investi în cercetarea și dezvoltarea tehnologiilor de reciclare și înlocuire și de a include aceste priorități în viitoarele programe FEA și EDIP care vizează consolidarea rezilienței industriale strategice a Europei;

97. solicită Comisiei să se asigure că toate platformele de drone finanțate prin programe și/sau instrumente financiare europene respectă criteriile respective de eligibilitate de origine din UE pentru subcomponentele majore și să ia măsuri pentru a se asigura că furnizarea acestor subcomponente este fiabilă și garantată;

98. solicită, de asemenea, ca subcontractanții să fie supuși acelorași criterii; subliniază că este important să se asigure un control european deplin și direct asupra interfețelor om-mașină și a altor programe software legate de drone;

99. invită Comisia să se asigure că toate platformele de drone finanțate din bugetul UE respectă criteriile de origine din UE și nu fac obiectul unor restricții impuse de țări terțe în ceea ce privește definirea, adaptarea și evoluția designului produsului, inclusiv sub aspectul dreptului legal de a înlocui sau de a elimina componentele supuse unor astfel de restricții;

100. solicită stimulente pentru a asigura că platformele de drone finanțate prin FEA respectă criteriile de origine din UE sau provin din țări partenere precum Ucraina, Norvegia și Regatul Unit, în special în ceea ce privește componentele esențiale;

Structura granturilor FEA și criteriile de atribuire

101. recomandă introducerea de stimulente în cadrul granturilor acordate prin FEA, pentru a garanta că:

    (1) în cadrul licitațiilor, întreprinderile furnizoare care utilizează componente provenite din UE primesc un punctaj mai mare;
    (2) procedurile de ofertare sunt deschise unor țări terțe selectate, precum Ucraina, precum și țărilor terțe care au încheiat acorduri de parteneriat strategic cu UE;
    (3) se asigură schimburi periodice de personal privind aprovizionarea cu componente;

102. solicită AEA să evalueze furnizorii în funcție de impactul lor operațional și de eficiența costurilor în îndeplinirea obiectivelor

misiunii, în loc să se concentreze exclusiv pe prețul unitar;

103. încurajează statele membre să permită experimentarea și desfășurarea pe teren condiționată a sistemelor care nu sunt încă pe deplin certificate, în scopul utilizării operaționale urgente, cu evaluare în timp real în medii controlate;

104. încurajează EDIP și alte instrumente financiare să acorde prioritate finanțării centrelor regionale de producție a dronelor cu infrastructură comună și cu o reglementare accelerată, în special în rândul statelor din prima linie;

Centre regionale de producție

C-UAS și centrele regionale de producție

105. invită statele membre să accelereze urgent extinderea capacităților europene de dezvoltare și producție de drone și echipamente antidrone, inclusiv prin intermediul instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE);

106. invită Comisia să propună un pachet al UE pentru drone, axat pe sisteme de drone și antidrone și pe capabilități auxiliare, care ar trebui să conțină o strategie de utilizare a instrumentelor existente pentru a stimula cercetarea și dezvoltarea și localizarea lanțurilor de aprovizionare critice, precum și un regulament privind folosirea dronelor în contexte civile și militare care să fie adecvat pentru scenariul actual de amenințare; solicită investiții mai mari axate pe integrarea tehnologiilor digitale de nouă generație în sistemele de apărare cu drone și antidrone, pentru a mări reziliența, scalabilitatea și eficiența acestora;

107. solicită înființarea unor centre naționale pentru testarea, certificarea și interoperabilitatea dronelor în întreaga UE;

108. subliniază că astfel de centre ar facilita testarea și certificarea sistemelor UAV și C-UAS în conformitate cu standardele UE și ale NATO;

109. subliniază necesitatea testării, producției și a instruirii în domeniul dronelor și al C-UAS, cu scopul de a consolida frontierele externe și de a descuraja agresiunea hibridă;

110. subliniază că centrele regionale de producție a dronelor ar trebui să fie amplasate în aceeași locație cu nodurile logistice cu dublă utilizare conectate la rețeaua TEN-T, pentru a permite deplasarea transfrontalieră integrată și fără întreruperi la nivelul UE a echipamentelor, pieselor de schimb și operatorilor de drone civile și militare, în acord cu orice viitor concept de „zid antidrone”;

111. sprijină crearea unor centre de mentenanță situate în același amplasament cu instalațiile NATO, dotate cu echipamente tehnice

adecvate, pentru a permite întreținerea rapidă a mijloacelor C-UAS;

Producători calificați, concurență loială și ecosisteme regionale

112. subliniază că piața europeană a dronelor ar trebui să se dezvolte pe baza principiilor concurenței loiale, inovării și accesului liber pentru producătorii calificați; observă că stabilitatea cererii și existența unor perspective clare pe termen lung sunt esențiale pentru sustenabilitatea producătorilor europeni de drone;

113. subliniază că este important să se extindă capacitatea industrială locală pentru a asigura competitivitatea, reziliența și viabilitatea pe termen lung a sectoarelor europene ale sistemelor fără pilot;

114. subliniază că beneficiile inovării și producției legate de drone ar trebui să fie echilibrate din punct de vedere geografic;

115. solicită crearea de coridoare de inovare și de situri de testare în toate regiunile Uniunii, pentru a asigura accesul la finanțare și pentru a stimula ecosistemele locale de start-upuri, IMM-uri și institute de cercetare care contribuie la suveranitatea tehnologică a Europei;

116. constată că acțiunile legate de capabilitățile de drone și de sisteme anti-drone nu beneficiază de practici preexistente consolidate și, prin urmare, îndeamnă Uniunea și statele membre să valorifice acest aspect, asigurându-se încă de la început că planificarea, cercetarea, dezvoltarea, achizițiile și gestionarea acestor capabilități se realizează din ce în ce mai mult dintr-o perspectivă europeană și că există acces la tehnologii suverane critice legate de războiul cu drone și anti-drone în Uniune;

117. solicită să se asigure că criteriile de eligibilitate ale FEA sunt ajustate pentru a asigura un punctaj mai mare pentru achizițiile publice comune cu o reprezentare geografică mai echitabilă a statelor membre, asigurându-se că consorțiile constituite sunt în măsură să își intensifice producția industrială de apărare;

Inovare, clustere de C&D și producția de componente critice

118. invită Comisia să își adapteze instrumentele de politică în domeniul apărării și al industriei de apărare, astfel încât acestea să fie adecvate scopului de a sprijini dezvoltarea capabilităților de drone și de sisteme anti-drone;

119. solicită ca finanțarea din partea UE să sprijine crearea unui centru avansat pentru fabricarea componentelor de drone, în special în regiunile cu sectoare inginerești și IT puternice, contribuind atât la dezvoltarea regională, cât și la autonomia strategică a Uniunii;

120. solicită FEA să finanțeze clustere multinaționale de cercetare și

dezvoltare axate pe propulsia dronelor, autonomia IA și legături C2 consolidate;

121. subliniază că este important să se direcționeze investițiile strategice către centrele industriale și tehnologice relevante din ansamblul UE și să se sprijine prelucrarea materiilor prime, producția de semiconductori, fabricarea de baterii, asamblarea dronelor și integrarea sistemelor C2, garantând totodată că aceste investiții consolidează și baza industrială europeană de apărare mai largă;

Desfășurarea pe teren rapidă

Acceleratorul de inovare și experimentarea în domeniul dronelor

122. salută prima campanie europeană de experimentare operațională pentru inovare în domeniul apărării (OPEX) lansată de AEA și invită AEA să o transforme într-un accelerator permanent de inovare în materie de drone și sisteme C-UAS pentru o desfășurare pe teren rapidă și să valideze feedbackul din prima linie, să accelereze crearea de prototipuri și desfășurarea pe teren prin proceduri competitive scurte, pentru a permite progresul și inovarea;

Flexibilitatea licitațiilor publice și o achiziționare accelerată

123. solicită AEA să permită utilizarea contractelor cu livrare sau cantitate nedeterminată (IDIQ) pentru a asigura un nivel minim de aprovizionare;

124. invită AEA și alte agenții din domeniul licitațiilor publice să instituie un mecanism specific de achiziții pentru UAS, care să permită achiziționarea directă a unor UAS avansate, evitând astfel procedurile convenționale de achiziție multianuale și contractele de servicii;

125. solicită ca proiectele din cadrul FEA și alte inițiative ale UE privind achizițiile comune în domeniul apărării să beneficieze de comenzi prioritare care să faciliteze procese rapide de achiziție și care să reducă complicațiile legate de procedurile de achiziții;

Includerea IMM-urilor și a furnizorilor netradiționali

126. încurajează dezvoltarea industriilor naționale de apărare și sprijinirea parteneriatelor public-privat locale, fără a aduce atingere cerințelor de calitate, siguranță și securitate aplicabile tehnologiei;

127. încurajează eliminarea barierelor de acces mai scăzute pentru furnizorii netradiționali prin excluderea cerințelor de securitate neesențiale în fazele inițiale de testare și desfășurare pe teren, pentru a permite IMM-urilor și furnizorilor netradiționali să participe la inovarea în domeniul apărării;

Plan de acțiune privind fabricarea componentelor critice ale dronelor

128. invită Comisia ca, în cooperare cu NATO, să elaboreze un plan de acțiune privind fabricarea componentelor critice ale dronelor care să ofere subvenții specifice pentru componentele critice, în special pentru motoarele cu curent continuu fără perii, bateriile cu litiu, senzori și fabricația aditivă în UE; solicită dezvoltarea și producerea de tehnologii și materiale esențiale și emergente în UE, inclusiv produse optice, module de comunicare și fabricația aditivă; reliefează necesitatea de a asigura reziliența și autonomia UE în ceea ce privește producția de drone, cu criterii stricte de eligibilitate pentru a asigura reziliența lanțului de aprovizionare, și de a ține seama de obiectivul pe termen mai lung de realizare a autonomiei strategice prin dezvoltarea unor tehnologii europene autohtone pentru drone bazate pe componente esențiale din UE, sprijinite de lanțuri de aprovizionare reziliente;

129. evidențiază că un astfel de plan de acțiune trebuie să asigure cooperarea cu IMM-urile europene;

130. subliniază necesitatea includerii în acest plan a microcipurilor, a software-ului avansat și a rezilienței cibernetice;

Mediul de reglementare/MSG

Simplificarea și armonizarea reglementărilor

131. reliefează necesitatea de a elimina sarcinile administrative și de reglementare inutile, în special pentru IMM-uri, pentru industria dronelor și furnizorii săi și de a stabili un indice european al suveranității în domeniul dronelor menit să servească drept instrument de audit la nivelul UE pentru a evalua gradul de dependență al fiecărei platforme de componente provenite din afara UE, care poate fi utilizat pentru a acorda prioritate finanțării în favoarea platformelor și programelor cu cel mai mare procent de componente provenind din statele membre;

132. solicită derogări accelerate pentru licențele intra-UE pentru a facilita comerțul intern, consolidând în același timp controalele la exporturile externe;

133. cere consolidarea armonizării în materie de reglementare și de control al exporturilor prin:

    a. elaborarea unui sistem de acordare de licențe de export la nivelul UE și a unor căi de aprovizionare cu componente care să fie conforme cu Regulamentul (UE) 2021/821, pentru a face dronele europene mai competitive pe plan internațional, respectând în același timp normele UE și naționale în materie de export pentru ca dronele europene să devină mai competitive în străinătate;

b. alinierea reglementărilor privind dronele civile (de exemplu, standardele AESA) cu nevoile de achiziții militare pentru a accelera inovarea în domeniul dublei utilizări;

Autonomia industrială, condiționalitatea MSG și eficiența operațională

134. subliniază că alocarea de fonduri pentru dezvoltarea și producția de drone și sisteme C-UAS ar trebui să se bazeze exclusiv pe criterii de eficiență, securitate, reziliență și performanță operațională;

135. solicită să se acorde prioritate pieselor de schimb, potențialului de reparare modulară și capacităților de înlocuire rapidă a motoarelor, pentru a garanta că unitățile rămân operaționale în condiții de luptă; evidențiază necesitatea unei politici coerente în domeniul industrial și al lanțului de aprovizionare, care să stimuleze industria europeană să producă sisteme scalabile și ușor de reparat, menținând în același timp stocuri adecvate de componente critice; îndeamnă Comisia și statele membre să elimine blocajele în materie de achiziții publice care împiedică producția și desfășurarea pe teren rapide ale echipamentelor esențiale de apărare;

Securitatea producției și reglementarea generală a dronelor la nivelul UE

136. îndeamnă Comisia și statele membre să acorde prioritate consolidării și protejării firmelor de armament din UE și ale infrastructurilor industriale de apărare europene, pentru a reduce riscurile generate de potențiale amenințări hibride sau directe cu drone asupra liniilor lor de producție;

137. invită Comisia să propună un pachet al UE pentru drone, axat pe sisteme de drone și antidrone și pe capabilități auxiliare, care să conțină o strategie de utilizare a instrumentelor existente pentru a stimula cercetarea și dezvoltarea și localizarea lanțurilor de aprovizionare critice, precum și un regulament privind folosirea dronelor în contexte civile și militare care să fie adecvat pentru scenariul actual de amenințare;

138. solicită investiții mai mari axate pe integrarea tehnologiilor digitale de nouă generație în sistemele de apărare cu drone și antidrone, pentru a mări reziliența, scalabilitatea și eficiența acestora;

139. solicită armonizarea regulilor de angajare pentru utilizarea ofensivă a UAS în toate statele membre, inclusiv a controalelor exporturilor și a cadrelor juridice, asigurând respectarea deplină a dreptului internațional umanitar;

Plan de lucru pentru materialele esențiale

140. invită Comisia să elaboreze un plan de lucru pentru a dezvolta rezerve și stocuri strategice de componente critice, inclusiv explozivi, combustibili, grunduri, cadre de carbon, produse

electronice, motoare, microcipuri și alte materiale esențiale pentru dezvoltarea UAS, USV și UUV, reducând dependențele de țările terțe și sporind reziliența EDTIB;

141. subliniază că aceste rezerve ar trebui gestionate în coordonare cu NATO, pentru a garanta interoperabilitatea și a evita duplicarea stocurilor;

142. accentuează importanța noii tehnologii de ghidare prin cablu pentru dronele concepute să contracareze interferențele și războiul electronic (EW);

143. invită întreprinderile europene să fabrice aceste cabluri conectate prin fibră optică în cadrul UE sau într-o țară membră a NATO pentru a evita tehnologiile opace și a consolida securitatea componentelor tehnologice ale dronelor;

Pachetele financiare ale UE – cadrul financiar multianual (CFM), SAFE, ReArm etc.

Finanțarea strategică și pachetele financiare ale UE

144. subliniază necesitatea de a asigura, prin intermediul instrumentelor actuale și al următorului CFM, dezvoltarea susținută a inovării, a competențelor, a standardelor de certificare și a infrastructurii de testare și formare în domeniul apărării legate de drone în întreaga Uniune;

145. cere ca accesul Ucrainei la mecanismul SAFE să fie utilizat pentru a include investiții în dezvoltarea capabilităților sale UAS;

146. solicită adoptarea rapidă a pachetului omnibus privind apărarea prezentat de Comisie în iunie 2025, care vizează reducerea sarcinilor administrative și birocratice (de exemplu, autorizarea) și a blocajelor (de exemplu, accesul la finanțare) pentru întreprinderile, organizațiile din domeniul apărării și statele membre, facilitând astfel dezvoltarea de soluții inovatoare pentru drone și producția lor;

147. invită Comisia să utilizeze programe de finanțare precum SAFE pentru a evidenția necesitatea ca țările UE să își dezvolte industria dronelor și recomandă statelor membre să acorde acestei necesități atenția și prioritatea pe care le merită;

Alinierea instrumentelor de apărare și a cadrelor de investiții

148. reliefează importanța vitală a capabilităților tehnologice C-UAS; invită statele membre să investească în mod corespunzător atât în capabilitățile de drone, cât și în capabilitățile C-UAS;

149. reamintește că investițiile legate de drone ar trebui să fie aliniate la instrumentele Uniunii care sprijină baza industrială de apărare,

inclusiv, acolo unde este cazul, Regulamentul privind materiile prime critice, Regulamentul privind cipurile[17], platforma „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP) și alte cadre, pentru a garanta că inovarea cu dublă utilizare contribuie semnificativ la pregătirea operațională;

150. invită AEA să includă obiective specifice privind capabilitățile de drone în viitorul PDC al UE, monitorizate prin CARD și susținute de proiecte în cadrul cooperării structurate permanente (PESCO);

151. salută utilizarea SAFE și a Mecanismului de capitaluri proprii în domeniul apărării pentru a extinde producția, pentru a securiza lanțurile de aprovizionare și pentru a sprijini participarea IMM-urilor în sectorul sistemelor fără pilot;

152. încurajează Comisia să consolideze stimulentele FEA legate de acordarea unui punctaj mai mare consorțiilor multinaționale, platformelor comune și conținutului ridicat provenit din UE; subliniază că astfel de măsuri sunt vitale pentru consolidarea cererii, creșterea rezilienței și extinderea capabilităților autonome ale Europei în domeniul dronelor; sprijină elaborarea unui indice al suveranității care să măsoare și să stimuleze reducerea dependențelor de surse din afara UE de-a lungul lanțului valoric al dronelor;

Guvernanța și subsidiaritatea în gestionarea fondurilor

153. invită Comisia și statele membre să implice administrațiile locale și regionale în gestionarea proiectelor de apărare ale UE, în conformitate cu principiul subsidiarității;

Întărirea lanțurilor de aprovizionare

Relocalizarea și localizarea industrială

154. încurajează statele membre să acorde prioritate relocalizării producției de componente esențiale, prin:

a. cofinanțarea instalațiilor de producție din statele membre pentru motoare cu curent continuu fără perii, baterii litiu-ion, semiconductori și senzori electrooptici prin intermediul unor parteneriate public-private;

b. oferirea de subvenții și stimulente fiscale sprijinite de statele

---

17 Regulamentul (UE) 2023/1781 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 septembrie 2023 de stabilire a unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului european al semiconductorilor și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/694 (Regulamentul privind cipurile) (JO L 229, 18.9.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj).

membre pentru întreprinderile care doresc să își localizeze producția în UE și asigurarea coordonării acestui lucru la nivelul UE pentru a asigura o eficiență maximă și a atenua denaturarea concurenței pe piața internă;

c. utilizarea Regulamentului european privind cipurile pentru a privilegia aplicațiile din domeniul apărării în alocarea finanțării strategice destinate semiconductorilor;

155. subliniază necesitatea unui efort la nivelul întregii UE pentru a asigura accesul fiabil la materii prime critice, precum litiul, magneții pe bază de pământuri rare și semiconductorii, și pentru a investi în baterii, senzori și legături de date securizate de înaltă performanță;

156. solicită extinderea acordurilor comune de securitate cu partenerii strategici pentru a consolida reziliența lanțului de aprovizionare și accesul reciproc la tehnologii strategice;

Diversificare și redundanța strategică

157. cere construirea unor lanțuri de aprovizionare redundante și diversificate care:

a. să încurajeze strategii de aprovizionare dublă pentru componentele esențiale ale dronelor, implicând mai multe state membre ale UE și țări partenere care împărtășesc aceeași viziune;
b. să sprijine activitățile interne de extracție și rafinare a pământurilor rare în cadrul Regulamentului privind materiile prime critice, concomitent cu dezvoltarea capacităților de reciclare pentru litiu, cobalt și magneți pe bază de neodim;
c. să constituie stocuri de urgență de componente esențiale pentru drone, destinate utilizării în caz de perturbări geopolitice ale lanțurilor de aprovizionare;
d. să asigure descentralizarea producției de drone în întreaga UE, pentru a limita riscurile aferente lanțului de aprovizionare și a consolida securitatea aprovizionării pentru drone;

Forța de muncă, standarde și parteneriatele sustenabile

158. reliefează necesitatea de a investi în forța de muncă și în infrastructura de producție prin:

a. standardizarea arhitecturilor și interfețelor deschise pentru interoperabilitate;
b. impunerea unor standarde modulare deschise pentru toate sistemele de drone finanțate de UE, pentru a permite înlocuirea componentelor de tip „plug-and-play” (de exemplu senzori, radiouri) de la mai mulți furnizori; precum și coordonarea cu NATO pentru alinierea standardelor și a nevoilor de interoperabilitate;

159. reamintește discursul susținut de prim-ministrul Groenlandei, Jens-Frederik Nielsen, în fața Parlamentului la 8 octombrie 2025 și subliniază anvergura strategică a consolidării cooperării dintre UE și Groenlanda, pentru a permite întreprinderilor europene accesul la materii prime esențiale prin parteneriate cu guvernul groenlandez bazate pe practici sustenabile;

Instalațiile de testare și formarea în interiorul UE

Infrastructura de testare și simplificarea reglementărilor

160. invită Comisia și statele membre să recunoască importanța testării dronelor și a noilor evoluții tehnologice în spații deschise de mari dimensiuni, pentru a asigura siguranța, eficiența și eficacitatea acestor inovații; îndeamnă Comisia și statele membre să reducă formalitățile și sarcinile birocratice inutile, simplificând procedurile de testare și facilitând implementarea și evaluarea rapidă a tehnologiilor emergente pentru drone;

161. încurajează inițiativele comune pentru a asigura accesul rapid la infrastructura de testare prin reformarea barierelor de reglementare învechite sau prin externalizarea testării pentru a permite efectuarea studiilor în condiții care reproduc mediile operaționale;

162. consideră că reglementările privind cerințele de testare a UAS în EW, zborurile pe distanțe lungi și frecvențele nestandardizate reprezintă un obstacol deosebit în calea avantajului militar calitativ în rândul forțelor armate ale statelor membre și încurajează îmbunătățirea accesibilității pentru inovatorii cu experiență în materie de capabilități UAS pentru a asigura accesul frecvent și ușor la zonele de testare;

Unitățile de inovare și formarea bazată pe IA

163. încurajează statele membre să sprijine unități permanente de inovare și programe de formare în cadrul serviciilor naționale de securitate unde să se testeze tehnologii comerciale în condiții operaționale reale și de către utilizatori finali;

164. invită Statul-Major al UE (EUMS) și AEA să asigure instruirea comună pentru sistemele UAS bazate pe IA în rândul statelor membre și să sprijine achiziționarea de sisteme UAS bazate pe IA, astfel încât acestea să poată fi antrenate și testate în condiții relevante din punct de vedere operațional pentru a funcționa eficient în scenarii reale;

Poligoane comune, integrare și interoperabilitate

165. încurajează cooperarea între statele membre pentru înființarea comună a unor poligoane de inovare NATO unde forțele armate și furnizorii să poată testa tehnologiile pe tot parcursul anului;

166. propune stabilirea unui mecanism al UE pentru integrarea și testarea interoperabilității între sistemele selectate fără pilot și cele de combatere a acestora, incluzând scenarii de război cibernetic, război electronic și reguli de angajare (ROE), care să genereze profiluri de integrare verificate, nu simple demonstrații tehnice;

167. invită Comisia să includă, în cadrul acordurilor sale de facilitare a investițiilor durabile, necesitatea ca industria europeană a dronelor și statele membre să asigure rezerve suficiente din materialele și componentele esențiale pentru dezvoltarea UAS;

Certificări

168. invită AEA să dezvolte căi de certificare a operatorilor standardizate și multilingve în toate statele membre;

169. încurajează arhitecturi de sisteme modulare, astfel încât componentele (de exemplu sarcini utile, radiouri, camere) să poată fi actualizate independent fără recertificarea completă a platformei;

Standardizare

Standarde tehnologice, modularitate și integrare digitală

170. solicită ca FEA să instituționalizeze, în procesele sale de cercetare și dezvoltare, crearea rapidă de prototipuri, concepția modulară și sistemele C2 adaptate erei digitale ca standard aplicabil tuturor modelelor de dezvoltare;

171. invită Comisia să se asigure că viitoarele reglementări permit o integrare sigură, securizată și scalabilă a dronelor, axată pe securitatea cibernetică, pe sisteme de funcționare în caz de avarie și pe standardizarea tehnologiilor cu dublă utilizare;

172. încurajează adoptarea unei abordări ce preferă soluțiile comerciale pentru UAS, acordând prioritate achiziționării directe de la furnizori comerciali pentru a testa noi modele de achiziție care pot fi ulterior extinse în alte domenii de capabilități;

173. cere ca finanțarea specifică a UAS să fie condiționată de categorii largi aliniate la misiuni, pentru a permite soluționarea rapidă a problemelor și a sprijini inovarea comercială;

174. solicită AEA să lanseze o platformă digitală unificată pentru a gestiona colaborarea de la un capăt la altul cu sectorul comercial, permițând comunicarea în timp real, urmărirea propunerilor și monitorizarea progreselor;

Interoperabilitate și cadre operaționale

175. constată importanța critică a capabilităților de detectare, atribuire și

neutralizare rapidă a sistemelor fără pilot și solicită un cadru comun al UE pentru schimbul transfrontalier de date, mecanisme interoperabile de conștientizare a situației și protocoale comune de țintire, pentru a preveni și a răspunde la incursiuni; accentuează că o astfel de cooperare ar trebui să includă standarde comune pentru senzori și sistemele C2, achiziții publice coordonate, acolo unde este cazul, și mecanisme pentru schimbul securizat și în timp real de rapoarte de telemetrie și incidente, pentru a permite acțiuni coordonate între statele membre și cu membrii europeni ai NATO; reliefează nevoia de a stabili un standard de interoperabilitate la nivelul UE prin impunerea de standarde modulare deschise pentru sistemele C-UAS în cadrul programelor finanțate de FEA, pentru a asigura compatibilitatea de tip „plug-and-play” și a reduce dependența de un anumit furnizor; ia act de importanța standardizării cerințelor operaționale pentru dronele din clasele I-III în întreaga UE pentru a permite achizițiile comune și interoperabilitatea pe baza unei clasificări axate pe capabilități care ia în considerare standardele operaționale pentru dronele cu diferite utilizări operaționale care folosesc integrarea EW și detectarea amenințărilor asistată de IA;

Modernizarea reglementărilor și siguranța aviației

176. solicită o actualizare a cadrului de reglementare în domeniul aviației pentru a asigura siguranța aviației, având în vedere utilizarea tot mai frecventă a dronelor și a infrastructurii antidrone;

Inteligența artificială

Progresul tehnologic și importanța strategică

177. invită Comisia să recunoască importanța strategică a tehnologiilor emergente pentru industria europeană a dronelor și să le promoveze în continuare, în special în domeniul inteligenței artificiale; reamintește operațiunea „Spiderweb” (Pânza de păianjen) și tehnologia utilizată de dronele ucrainene, care a permis acestor sisteme fără pilot să identifice și să atace în mod autonom ținte militare; încurajează FEA să continue să sprijine și să dezvolte programe precum AIR-D-EPE pentru a promova cercetarea, testarea și implementarea soluțiilor bazate pe IA pentru operarea și navigarea autonomă a dronelor;

178. recomandă, totodată, proiectarea unor algoritmi de control scalabili care să testeze strategiile de roiuri și să sintetizeze medii operaționale;

Evoluția operațională și riscurile emergente

179. recunoaște viteza cu care evoluează dronele în ceea ce privește integrarea algoritmilor IA pentru luarea deciziilor în timp real, evitarea obstacolelor și optimizarea misiunilor, permițând o

autonomie, precizie și versatilitate sporite; recunoaște, de asemenea, că, odată desfășurate pe câmpul de luptă, dronele complet autonome vor complica semnificativ activitatea responsabililor cu planificarea militară și civilă de urgență de la toate nivelurile, riscând o intensificare suplimentară a amenințărilor reprezentate de UAS, cum ar fi roiurile de drone complet autonome, atacurile în adâncime și asasinatele țintite;

Guvernanță, etică și dreptul internațional

180. invită statele membre să garanteze că dezvoltarea și desfășurarea de noi sisteme de război, inclusiv drone cu capabilități autonome, sunt strict reglementate de dreptul internațional, inclusiv de dreptul internațional umanitar, și de principiul „human-in-the-loop”, pentru a asigura un control uman semnificativ asupra forței letale;

Arme cu energie dirijată

181. încurajează axarea cu prioritate pe dezvoltarea și producția de baterii în stare solidă ca factor-cheie pentru tehnologiile de apărare și de drone de nouă generație;

182. constată că aceste baterii oferă o densitate energetică mai mare, o durată de viață mai lungă și viteze de încărcare mai rapide; subliniază că electroliții lor solizi neinflamabili sporesc considerabil siguranța și reduc riscul de incendiu sau explozie, ceea ce face ca bateriile în stare solidă să fie vitale pentru consolidarea autonomiei tehnologice și a rezilienței operaționale ale UE;

183. invită Comisia, AEA și FEA să acorde prioritate cercetării și dezvoltării în domeniul sistemelor avansate de război electronic și al tehnologiilor de arme cu energie dirijată, menite să contracareze potențialele amenințări hibride și atacurile cu drone care vizează statele membre;

184. solicită, de asemenea, promovarea dezvoltării de contratehnologii și de măsuri de protecție capabile să atenueze efectele unor astfel de arme cu energie dirijată;

Fabricația aditivă

185. încurajează statele membre să exploreze în continuare opțiunile cu costuri reduse, inclusiv fabricația aditivă, și solicită finanțare din FEA pentru cercetare și dezvoltare privind capacitatea legată de componentele de luptă pentru UAS, vizând crearea unor noi componente de luptă și a unor noi abordări chimice pentru componentele de luptă axate pe obținerea unei corespondențe între armă și țintă;

Consolidarea competențelor

186. recunoaște rolul pe care îl are acceleratorul de afaceri din cadrul EUDIS în eficientizarea dezvoltării și desfășurării capabilităților de drone și C-UAS în statele membre, prin crearea rapidă de prototipuri, testare comună și certificare accelerată a noilor tehnologii, pentru a ține pasul cu cerințele în plină evoluție de pe câmpul de luptă;

187. solicită EUDIS să extindă funcționarea laboratoarelor vii în cel puțin trei state membre, Ucraina fiind partener asociat;

188. invită Comisia să lanseze o campanie publică de informare privind utilizarea responsabilă a tehnologiilor în domeniul apărării, protecția civililor și mecanismele de răspundere juridică, cu scopul de a consolida legitimitatea și de a genera sprijin politic pentru extinderea utilizării dronelor;

189. solicită punerea în aplicare a unor programe de formare a studenților în toate statele membre, coordonate cu NATO și AEA, pentru a sprijini educația în domeniul dronelor aeriene, inclusiv competențele tehnice și cunoștințele inginerești, și pentru a promova interesul public;

190. încurajează statele membre, Ucraina și Comisia să elaboreze și să pună în aplicare acțiuni menite să îmbunătățească competențele pentru dezvoltarea și operarea dronelor, inclusiv în ceea ce privește componentele software și hardware, precum și să atragă talente din alte sectoare de tehnologie profundă, sprijinind crearea de echipe agile capabile să proiecteze, să fabrice și să programeze software relevant; subliniază că trebuie incluse în acest sens inițiative educaționale în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM), cum ar fi ateliere de construire a dronelor, webinare și hackathoane, pentru a instrui cu privire la construirea și operarea dronelor; salută, în privința respectivă, inițiativele deja întreprinse de Comisie, cum ar fi hackathoanele EUDIS și BraveTechEU, care vizează facilitarea dezvoltării de soluții inovatoare în domeniul apărării și încurajarea colaborării între părțile interesate;

Bunele practici și doctrina

Poziția de descurajare și apărare și articolul 42 alineatul (7)

191. invită statele membre din prima linie să adopte planuri strategice de dezvoltare și cadre de investiții și să definească programe și proiecte strategice care vizează dezvoltarea și asigurarea unor capabilități cuprinzătoare de drone și C-UAS pe teritoriile lor, acoperind întregul ciclu de capabilități, de la cercetare și dezvoltare, testare și certificare până la producție, implementare și antrenare; subliniază că astfel de eforturi ar trebui sprijinite, după caz, prin instrumente ale UE precum FEA, Programul privind industria europeană de apărare și Capacitatea de desfășurare rapidă a UE;

192. subliniază că aceste măsuri sunt esențiale pentru a asigura un răspuns adecvat, coordonat și prompt la provocările în continuă evoluție în materie de securitate hibridă și convențională cu care se confruntă Europa, în special de-a lungul flancului său estic și sudic;

193. solicită o abordare adaptată, bazată pe riscuri, a capabilităților antidrone în întreaga UE care să recunoască nevoile operaționale diferite; constată că, deși flancul estic necesită o combinație de opțiuni active cu privire la contracararea dronelor și la atacuri ofensive de precizie pentru a respinge și a descuraja amenințările de la sol în cazul unei tentative de invazie, alte state, inclusiv cele mediteraneene, pot necesita priorități diferite în materie de capabilități; îndeamnă Comisia și statele membre să asigure o repartizare a sarcinilor; solicită Comisiei să evalueze pachetele de capabilități în funcție de profilurile amenințărilor regionale, pentru a maximiza atât eficacitatea, cât și viteza de livrare, fără a submina interoperabilitatea europeană în ansamblu;

194. invită statele membre să fie pregătite să activeze articolul 42 alineatul (7) din TUE dacă astfel de acțiuni agresive constituie un atac armat sau contribuie la pregătirea unui atac iminent;

195. îndeamnă UE și statele sale membre să definească proceduri și mecanisme operaționale în cazul în care un stat membru declanșează aplicarea articolului 42 alineatul (7) din TUE;

196. evidențiază că o astfel de activare ar trebui să declanșeze un mecanism de răspuns comun al UE, care să includă măsuri defensive coordonate, schimb rapid de informații, asistență reciprocă, precum și o comunicare strategică unificată pentru a asigura descurajarea, solidaritatea și reziliența publică în întreaga UE;

197. invită Vicepreședinta Comisiei/Înalta Reprezentantă a Uniunii pentru afaceri externe să prezinte planuri concrete de operaționalizare a articolului 42 alineatul (7) din TUE privind asistența reciprocă, inclusiv în contextul răspunsului la amenințările cu drone, asigurând solidaritatea între statele membre, în special între cele a căror poziție geografică le expune direct amenințărilor și provocărilor iminente;

198. sprijină eforturile NATO de a consolida poziția Europei de descurajare și apărare de-a lungul flancului său estic, inclusiv prin lansarea operațiunii „Santinela Estică” și dezvoltarea întregului spectru de măsuri în cadrul acestei operațiuni; încurajează depunerea de eforturi de descurajare în strânsă cooperare cu NATO și cu țările partenere și invită UE să se asigure că niciun stat membru al UE nu este exclus de la colaborările ad-hoc UE-NATO în domeniul apărării și securității;

Academia pentru drone

199. invită Comisia, AEA și statele membre să lanseze o academie europeană pentru drone defensive pentru a forma ingineri, operatori și tehnicieni, precum și factori de decizie din cadrul structurilor de comandă; solicită ca academia să fie în măsură să ofere diplome comune, formare profesională și certificare a operatorilor în cooperare cu industria și universitățile tehnice de vârf; subliniază necesitatea de a include module obligatorii privind IA, robotica, EW, protecția forțelor și reziliența cibernetică pentru a respecta standardele operaționale;

200. cere înființarea unor unități de formare specializate în cadrul institutelor de cercetare, al universităților tehnice și al academiilor militare pentru a coordona programele de formare în domeniul dronelor între ele, cu universitățile, precum și între statele membre ale UE și NATO, asigurând schimbul de bune practici și interoperabilitatea programelor de învățământ, cu accent pe modulele de protecție civilă și pe aplicațiile cu dublă utilizare;

Descentralizare

201. încurajează instituirea unui „mecanism al UE de inovare în domeniul dronelor și al sistemelor antidrone” în cadrul AEA pentru a asigura dezvoltarea comună continuă între capabilitățile ofensive și cele defensive; evidențiază că o astfel de buclă ar spori reziliența Europei împotriva amenințărilor asimetrice, garantând în același timp că standardele etice, juridice și operaționale evoluează în paralel cu inovarea tehnologică;

202. subliniază că dependența exclusivă de instalații de producție mari și centralizate crește vulnerabilitatea la lovituri strategice și la întreruperi ale aprovizionării; observă că modelele de producție descentralizate, cum ar fi cele dezvoltate în Ucraina, s-au dovedit a spori reziliența operațională în timp de război prin reducerea punctelor unice de eșec;

203. încurajează elaborarea de politici naționale și la nivelul UE care să susțină o abordare industrială mixtă, combinând capacitatea strategică a producătorilor consacrați din domeniul apărării cu clustere de producție agile, rețele de IMM-uri și cooperare civilo-militară, facilitând producția locală rapidă, lanțuri de aprovizionare modulare, mentenanță distribuită geografic și reparații rapide pe teren, în completarea programelor industriale la scară largă;

204. accentuează că instrumentele financiare ale UE și mecanismele sale de finanțare din domeniul apărării, inclusiv FEA și EDIP, ar trebui să țină seama de astfel de modele descentralizate și hibride atunci când elaborează criterii de eligibilitate și sprijin pentru proiecte, asigurându-se că flexibilitatea, reziliența și scalabilitatea sunt recompensate alături de capacitatea industrială;

205. reamintește concluzia CCE, conform căreia Comisia nu a realizat o

evaluare solidă a nevoilor și nici nu a cuantificat lacunele în materie de infrastructură înainte de a lansa cererile de finanțare; îndeamnă, prin urmare, ca viitoarele analize ale lacunelor din cadrul Mecanismului pentru interconectarea Europei să includă în mod explicit nodurile de transport, instalațiile energetice și de comunicații relevante pentru utilizarea dronelor, pentru a garanta că infrastructura cu dublă utilizare este planificată pe baza unor elemente concrete, și nu pe baza unor criterii ad-hoc;

Alinierea doctrinei și agregarea cererii

206. încurajează alinierea rapidă a doctrinei și agregarea cererii de drone cu Ucraina, pentru a raționaliza dezvoltarea și integrarea dronelor;

207. solicită ca cooperarea cu Ucraina în domeniul apărării să fie intensificată în mod substanțial, mai ales în ceea ce privește tehnologia dronelor și contramăsurile, inclusiv prin consolidarea cooperării industriale dintre statele membre și Ucraina;

208. evidențiază că procesele de achiziții publice trebuie accelerate și simplificate pentru a asigura livrarea la timp a capabilităților, în pofida ciclurilor tehnologice extrem de scurte în domeniul sistemelor fără pilot, care necesită inovare și adaptare continue;

209. subliniază că cooperarea și schimbul de experiență cu Ucraina sunt esențiale, însă accentuează că alinierea doctrinelor ar trebui să țină seama de realitățile operaționale și de structurile de apărare diferite ale fiecărui stat membru;

PESCO

210. solicită elaborarea unei foi de parcurs la nivelul UE privind capabilitățile de drone în cadrul PESCO pentru a alinia bugetele naționale și a reduce suprapunerile;

211. salută proiectele emblematice ale UE, de exemplu Eurodrone, INTERACT, eforturile PESCO din al șaselea val, demonstratoarele de robotică în roiuri ale AEA, precum și cadrele U-space/Proiectul de cercetare privind gestionarea traficului aerian în contextul Cerului unic european, care constituie elemente esențiale ale ecosistemului european al dronelor; subliniază rolul acestora în deschiderea drumului către dezvoltarea viitoarelor capabilități și invită statele membre să intensifice dezvoltarea comună, să își consolideze eforturile și să țină pasul cu ritmul amenințărilor emergente;

212. observă că au fost deja lansate programe de dezvoltare în cooperare a capabilităților, menite să identifice soluții eficiente și rentabile pentru C-UAS, în cadrul FEA (JEY-CUAS și E-CUAS) și al PESCO (C-UAS);

213. solicită revizuirea acestor programe pentru a garanta că obiectivele

și rezultatele preconizate sunt în concordanță cu noua realitate a războiului cu drone, în special cele care decurg din lecțiile învățate din războiul din Ucraina;

214. subliniază că, pentru a obține rezultatele dorite, proiectele care vizează dezvoltarea de tehnologii C-UAS de ultimă generație trebuie să beneficieze de o finanțare adecvată pentru toate fazele, de la cercetare și dezvoltare până la industrializare și achiziții publice;

215. salută dezvoltarea unor platforme europene comune UAS, cum ar fi Sistemul european de aeronave fără pilot uman la bord de altitudine medie, cu anduranță mare (Eurodrone), sau a unor potențiale echipamente anti-UAS, cum ar fi dispozitivul de atac electronic aeropurtat, ca proiecte de ultimă generație în cooperarea europeană în domeniul apărării în cadrul PESCO; încurajează explorarea unor proiecte de apărare similare, de exemplu dronele navale, dispozitivele antidrone portabile sau modulele integrate de război electronic;

216. regretă întârzierea îngrijorătoare a proiectului Eurodrone;

217. solicită o cooperare mai strânsă între AEA și programul „Orizont Europa” pentru a promova inovarea și dezvoltarea de programe cu dublă utilizare;

Constituirea de stocuri

218. solicită constituirea de stocuri de componente pentru drone și de materii prime critice în toate statele membre, mai degrabă decât de sisteme complete, precum și crearea unor centre de reparare și regenerare în avangardă, amplasate în același loc cu depozitele NATO, pentru a asigura o pregătire operațională susținută și rotația rapidă a componentelor modernizate; îndeamnă Comisia să integreze aceste eforturi într-o strategie cuprinzătoare privind materiile prime care să asigure lanțurile de aprovizionare prin reducerea dependenței strategice de China, ca furnizor important de materii prime și minerale;

219. subliniază că perturbările lanțului de aprovizionare pentru componente critice, cum ar fi motoare, baterii și semiconductori, au limitat capacitatea IMM-urilor europene de a contribui efectiv la baza industrială de apărare a UE; solicită instituirea unui mecanism de „acces la stocurile de componente” care să permită IMM-urilor certificate de AEA și statelor membre să obțină astfel de componente din stocurile strategice ale UE la prețuri negociate și să ramburseze în natură odată ce producția crește; insistă ca aceste stocuri să fie accesibile și Ucrainei;

220. observă că această abordare este pe deplin aliniată la obiectivele Planului „ReArm Europe” și ale Regulamentului european privind cipurile, consolidând pregătirea și reziliența industrială în întreaga

UE;

221. observă că războiul din Ucraina a demonstrat existența unor cicluri tehnologice extrem de scurte în domeniul sistemelor fără pilot, ceea ce impune o inovare și o adaptare continue; subliniază că cooperarea și schimbul de experiență cu Ucraina sunt esențiale, însă accentuează că alinierea doctrinelor ar trebui să țină seama de realitățile operaționale și de structurile de apărare diferite ale fiecărui stat membru;

222. solicită dezvoltarea de sisteme modulare cu componente interschimbabile, pentru a ține pasul cu ciclurile rapide de inovare în domeniul dronelor produse în masă și pentru a se adapta la evoluția continuă a cerințelor de apărare aeriană în situații de urgență de mare intensitate;

223. subliniază însă că menținerea unei astfel de pregătiri și a unei astfel de capacități de stocare implică costuri semnificative pentru industrie și că este puțin probabil ca întreprinderile să își mențină stocurile de componente critice fără îndrumări publice clare și fără sprijin financiar; sugerează că agențiile naționale pentru securitatea aprovizionării ar putea servi drept importatori și angrosiști pentru componentele-cheie, asigurând astfel niveluri adecvate ale stocurilor, permițând rotația periodică a stocurilor și reducând sarcina financiară asupra întreprinderilor individuale; subliniază că acest model ar necesita un parteneriat public-privat coordonat și mecanisme de finanțare specifice, atât la nivel național, cât și la nivelul UE, pentru a garanta reziliența și continuitatea aprovizionării;

224. solicită un „set de instrumente de bancabilitate” pentru a spori eficiența finanțării domeniului apărării prin publicarea unor modele standard pentru pachetele de împrumuturi ale Băncii Europene de Investiții/FEA, inclusiv calendare etapizate, dispoziții privind garanțiile și clauze referitoare la proprietatea intelectuală, pentru a reduce fricțiunile juridice cu băncile din statele membre implicate în distribuirea liniilor de credit din domeniul apărării;

225. invită Comisia să includă, în cadrul acordurilor sale de facilitare a investițiilor durabile, măsuri pentru a se asigura că industria europeană a dronelor și statele membre asigură rezerve suficiente din materialele și componentele esențiale pentru dezvoltarea UAS;

226. îndeamnă Comisia să integreze aceste eforturi într-o strategie globală privind materiile prime care să asigure lanțurile de aprovizionare prin reducerea dependenței strategice de China și recomandă statelor membre să protejeze securitatea aprovizionării pentru drone prin identificarea componentelor și competențelor critice care trebuie să provină de la nivel local;

Buget specific al AEA

227. invită Consiliul European să mandateze AEA să stabilească un buget specific și flexibil pentru UAS care să acopere întregul ciclu de viață al capabilităților, inclusiv C&D, crearea de prototipuri, formarea, desfășurarea pe teren și mentenanța, cu cerințe și credite flexibile pentru a accelera achizițiile și desfășurarea pe teren;

228. consideră că structura pentru programele europene de armament (SEAP) ar putea fi un instrument util pentru dezvoltarea UAS, deoarece acoperă întregul ciclu de viață al capabilităților, accelerând achiziționarea sau producția de capabilități relevante și disponibilitatea acestora;

229. invită Comisia, Vicepreședinta Comisiei/Înalta Reprezentantă a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, precum și statele membre, în consultare cu NATO, să stabilească linii de finanțare specifice ale UE pentru achiziționarea rapidă, formarea, susținerea și aprovizionarea cu piese de schimb a unităților de luptă UAS;

Sisteme de detectare ale statelor din prima linie

230. consideră că numeroasele incursiuni ale dronelor rusești în spațiul aerian al multor state membre demonstrează că UE nu se mai află doar sub amenințare, ci este provocată;

231. consideră că survolarea spațiului aerian suveran de către aeronave de luptă sau drone militare nu este un act hibrid, ci o încălcare deliberată a suveranității;

232. invită UE și statele membre să dezvolte capacitatea de a descuraja, de a detecta rapid, de a atribui, de a intercepta și de a fi pregătite să neutralizeze astfel de atacuri;

233. recomandă statelor membre, în special statelor din prima linie, să modernizeze semnificativ sau să adopte noi sisteme de detectare a lansărilor de rachete și drone care pot transmite informații în întreaga UE pentru a servi drept „scut” pentru capabilitățile de apărare aeriană pe mai multe niveluri ale Europei;

234. solicită integrarea deplină cu structurile de apărare aeriană și spațială ale NATO pentru a maximiza interoperabilitatea;

235. solicită ca inițiativa „Scutul Cerului European” să integreze capabilitățile C-UAS în arhitectura mai largă a cadrului sistemului european IAMD și sprijină rețeaua de alertă timpurie și de schimb de date la nivelul UE, care integrează telemetria de detectare și indicațiile de lansare cu sistemele de comandă ale UE și naționale pentru apărarea aeriană;

236. reamintește că UE își poate proteja eficace frontierele numai printr-o abordare cuprinzătoare de tip 360 de grade;

237. solicită cofinanțarea specifică din partea UE a sistemelor de apărare antidrone pentru a proteja infrastructura energetică și de transport critică din statele membre din prima linie;

238. recomandă statelor membre să pună în aplicare o protecție C-UAS de bază, stratificată a infrastructurii critice, cum ar fi sistemele energetice, nodurile de transport, rețelele de telecomunicații și segmentele spațiale terestre, bazată pe interfețe interoperabile și specificații tehnice comune, cu raportare armonizată a incidentelor și o coordonare clară civilo-militară, susținută de instruire și testare în domeniul EW, autorizate legal și desfășurate în condiții de siguranță;

Cofinanțarea cursurilor de formare periodice

239. recomandă cofinanțarea formării periodice și a dezvoltării expertizei tehnice în toate academiile și colegiile militare prin intermediul AEA, sub coordonarea Colegiului European de Securitate și Apărare, care să sprijine elementele de consolidare a capabilităților tehnice printr-o formare comună care acordă prioritate unor domenii-cheie precum interfețele om-roiuri, algoritmii de inteligență în roiuri, tehnica de calcul la margine, legăturile de date securizate, programele/platformele multiviabile, simularea platformelor de experimentare pentru dezvoltarea tactică a IA și simulările care optimizează secvențierea amenințărilor și eficiența armelor, asigurându-se că astfel de activități vor fi aliniate la standardele de formare ale NATO și vor contribui la obiectivele europene comune de consolidare a capabilităților și de interoperabilitate, inclusiv încorporarea IA, a roboticii și a tehnologiilor aerospațiale, pentru a spori competitivitatea;

Cursuri de formare comune C-UAS în domeniul planificării protecției civile

240. recomandă integrarea C-UAS în exercițiile comune de formare și în planificarea protecției civile la nivelul UE, cu accent pe infrastructura critică, permițând forțelor de poliție, autorităților aeroportuare și operatorilor din sectorul energetic să aibă acces la programe de formare la nivelul UE și la capabilități C-UAS standardizate;

241. încurajează consolidarea experimentării care implică industria, precum și a încercărilor iterative pe teren pentru a valida rapid noile tehnologii și concepte operaționale de combatere a dronelor;

242. încurajează statele membre să acorde prioritate integrării sistemelor de comandă și control cu personalul care asigură prima intervenție, cu apărarea civilă și cu doctrina de apărare anti-UAS, pentru a asigura optimizarea în cea mai mare măsură a pregătirii civile, a adăpostirii, a avertizării timpurii și a integrării tehnologice;

243. consideră că punerea în aplicare a Directivei privind reziliența entităților critice[18] ar trebui să țină seama de amenințările reprezentate de utilizarea ilegală a dronelor și invită Comisia să stabilească un cadru de reglementare care să autorizeze organismele de securitate ale statului, inclusiv poliția, polițiștii de frontieră și alte forțe interne, să achiziționeze și să opereze sisteme C-UAS; accentuează că o astfel de autorizare ar trebui să fie supusă unor dispoziții stricte de supraveghere și răspundere, comparabile cu cele aplicate armelor letale, asigurând o protecție efectivă a infrastructurii civile și respectând standardele de siguranță și securitate ale UE;

Standardizarea UAS la nivelul UE

244. solicită standardizarea UAS la nivelul UE, obligativitatea în fine a navigabilității aeriene continue, precum și necesitatea infrastructurii cibernetice deschise de monitorizare a Pământului și a EMAR, respectând pe deplin suveranitatea statelor membre și garantând că astfel de cerințe nu creează sarcini administrative inutile și nu împiedică inovarea și dezvoltarea IMM-urilor;

245. invită Comisia să monitorizeze, utilizând instrumentele comerciale ale UE, proliferarea producătorilor de drone care aplică practici opace de prelucrare a datelor; invită la dezvoltarea unui cadru de reglementare care să asigure trasabilitatea deplină a tehnologiilor hardware și software utilizate de dronele care operează în UE;

Extinderea bazelor de testare

246. solicită extinderea bazelor de testare certificate pentru formarea în domeniul capabilităților de drone și pentru integrarea acestora, unde industria și forțele armate să poată dezvolta în comun, testa și replica rapid soluții de drone în condiții operaționale;

247. invită Comisia să acorde o finanțare adecvată pentru consolidarea capacităților și a infrastructurii acestor baze pentru a-și atinge potențialul optim de inovare; încurajează includerea IMM-urilor și a start-upurilor pentru a accelera C&D cu scopul de a susține avantajul tehnologic al Europei;

248. recunoaște că integrarea treptată a capabilităților de drone în unități multinaționale – de exemplu încorporarea recentă a unui element de combatere a dronelor în brigada de prezență înaintată întărită a NATO din Letonia – servește drept model pentru dezvoltarea viitoare a forțelor; solicită utilizarea pe scară mai largă a bazelor de testare certificate existente pentru formare și integrare; subliniază că

---

18 Directiva (UE) 2022/2557 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind reziliența entităților critice și de abrogare a Directivei 2008/114/CE a Consiliului (JO L 333, 27.12.2022, p. 164, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj).

operatorii au nevoie de acces la poligoane securizate, la medii de simulare și la exerciții cu tragere reală pentru a se antrena în tactici axate pe roiuri, combaterea UAS și țintirea autonomă; observă că centrele europene comune, pe baza experienței operaționale a batalionului de prezență înaintată întărită (eFP), condus de Canada, cu drone pe flancul estic, ar îmbunătăți opțiunile de instruire transfrontalieră, interoperabilitatea, convergența doctrinară și eficacitatea la nivelul UE;

249. încurajează Comisia, în consultare cu statele membre, să simplifice reglementările pentru zonele de testare nepopulate, pentru a permite testarea în conformitate cu standardele comune de siguranță; încurajează integrarea simulărilor bazate pe IA și a exercițiilor din lumea reală pentru a asigura pregătirea tehnologică și relevanța doctrinară;

250. încurajează Comisia să reducă sarcinile administrative, dacă este necesar, pentru a simplifica procedurile în conformitate cu dispozițiile pachetului omnibus privind pregătirea pentru apărare;

251. observă că dronele fabricate în Europa trebuie testate în condiții reale de război, de exemplu în Ucraina;

252. recomandă finanțarea și construirea unui „metavers de apărare” gestionat de AEA pentru simularea luptelor cu drone (navale și aeriene), începând cu simulări pe bază de particule și trecând apoi la medii de înaltă rezoluție;

253. recomandă dezvoltarea și evaluarea frecventă a strategiilor inteligente de coordonare pentru roiurile de drone utilizând medii de simulare susținute de calculul de înaltă performanță;

254. recunoaște că infrastructura de calcul de înaltă performanță, cu clustere de unități de procesare grafică și prelucrare paralelă, este necesară pentru testarea și sintetizarea roiurilor de drone și că scalabilitatea necesită un calcul scalabil; recomandă, prin urmare, finanțarea AEA pentru a acorda prioritate formării în acest domeniu;

255. reliefează necesitatea unei coordonări mai puternice între spațiul aerian civil și cel militar, în special prin integrarea dronelor în coridoarele U-space din cadrul inițiativei „Cerul unic european”; sprijină extinderea exercițiilor comune de simulare și interceptare care implică entități civile, de aplicare a legii și militare pentru a îmbunătăți gradul de pregătire pentru amenințările multisectoriale; insistă că astfel de exerciții ar trebui să se desfășoare în mod obligatoriu în fiecare an, pentru a asigura continuitatea disponibilității și interoperabilității;

Platforma de monitorizare a amenințărilor

256. recomandă înființarea unei platforme europene de monitorizare a

amenințărilor hibride pentru sistemele fără pilot, găzduită de celula de fuziune a UE împotriva amenințărilor hibride și coordonată cu EUMS în cadrul Capacității unice a UE de analiză a informațiilor;

257. subliniază că platforma ar trebui să transmită alerte strategice Comitetului politic și de securitate al Consiliului, cu contribuții militare din partea Comitetului militar al Uniunii Europene din cadrul Consiliului și a Capacității militare de planificare și conducere a UE, și să fie interoperabilă cu NATO, Centrul său de Excelență Cooperativ de Apărare Cibernetică și sistemele de alertă timpurie ale statelor membre, bazându-se pe expertiza lor; reliefează necesitatea de a menține informate în mod regulat părțile interesate din Parlament, pentru a garanta o supraveghere adecvată și pentru a permite elaborarea de politici bazate pe elemente concrete;

258. subliniază că statele membre ale UE din prima linie ar trebui să își valorifice expertiza regională și poziționarea strategică pentru a spori conștientizarea situației și eficacitatea operațională;

259. solicită desfășurarea unei acțiuni la nivelul UE privind conștientizarea situației prin finanțarea unei baze de date integrate pentru urmărirea UAS și a amenințărilor conexe, modelată după sistemele IAMD ale NATO, concepute pentru a îmbunătăți detectarea, coordonarea și protecția civilă transfrontalieră;

260. invită statele membre să desemneze un centru național de operațiuni C-UAS pentru a asigura coordonarea continuă și schimbul interoperabil de date între autoritățile competente, inclusiv aviația civilă și serviciile de navigație aeriană, forțele de ordine, apărarea, serviciile de informații, polițiile de frontieră și gărzile de coastă, autoritățile de protecție civilă și operatorii de infrastructuri critice, precum și cu alte state membre, pe baza unor interfețe comune sau deschise, a unor formate de raportare armonizate și a unor cadre juridice și de confidențialitate robuste;

261. recunoaște „modelul danez” drept o bună practică pe care statele membre ar trebui să o urmeze pentru a îmbunătăți achiziția de sisteme de armament de ultimă generație la cel mai mic cost posibil, sprijinind totodată economia ucraineană și stimulând cercetarea și dezvoltarea mai rapide din partea firmelor celor mai bine poziționate pentru a inova în funcție de realitățile de pe câmpul de luptă;

262. evidențiază oportunitatea statelor membre de a autoriza producerea de capabilități de apărare în cadrul unor achiziții publice comune și al cooperării industriale cu întreprinderile ucrainene;

263. încurajează desfășurarea de experimente comune privind sistemele UAS între EUMS și forțele armate ucrainene care să permită o cale simplificată de integrare la nivel european, asigurând scalabilitatea și interoperabilitatea și valorificând punctele forte ale Ucrainei în materie de soluții modulare, cu costuri reduse, de sisteme C2

adaptate erei digitale și de inovații bazate pe experiența din teren;

Dezvoltarea în comun a capabilităților EW și de luptă antielectronică

264. recunoaște că intensificarea EW în Ucraina a declanșat o adevărată cursă în ceea ce privește capabilitățile de „bruiaj de baraj”, demonstrând necesitatea ca forțele armate să depășească această provocare prin dezvoltarea în comun a unor capabilități EW ce pot să contracareze armele antidrone, salturile de frecvență, modurile offline și alte manevre de evitare;

Sisteme C2

265. încurajează investițiile în crearea unor metode eficace eficiente și rezistente la EW de transmitere a datelor prin comunicații wireless bazate pe matrici, pentru a permite un sistem C2 eficace pe un câmp de luptă saturat în mod previzibil cu vehicule aeriene și terestre fără pilot care necesită date wireless fiabile pentru a funcționa;

266. invită Comisia și AEA să privilegieze integrarea programelor GOVSATCOM și IRIS² pentru comunicații prin satelit fiabile, securizate și eficiente din punctul de vedere al costurilor care să sprijine misiunile de apărare ale UE și legăturile C2 pentru drone;

267. îndeamnă FEA la investiții țintite în terminale satelitare cu latență redusă și lățime de bandă mare, precum și în sarcini utile de comunicații reziliente, pentru a asigura transmiterea datelor în timp real și protecția împotriva interferențelor, interceptărilor și bruiajelor;

268. invită Comisia și statele membre să stabilească standarde C3 interoperabile care să integreze sistemele cu și fără pilot la bord în cadrele UE și NATO;

269. încurajează un sprijin FEA și EDIP pentru arhitecturi unificate și securizate care utilizează IA și fuziunea datelor bazate pe cloud pentru a permite operațiuni coordonate, în timp real, pe mai multe platforme, asigurând în același timp supravegherea umană și securitatea cibernetică;

Cooperarea UE-NATO în războiul împotriva dronelor

Centrul de excelență UE-NATO pentru drone

270. solicită crearea unui centru de excelență comun UE-NATO pentru drone într-un stat din prima linie cu o prezență înaintată întărită a NATO de durată, instalații de testare activă și un centru activ de producție de drone, pentru a raționaliza exercițiile comune și interschimbabilitatea între statele membre;

271. solicită ca Centrul de excelență UE-NATO pentru drone să coopereze

cu proiectul PESCO privind mobilitatea militară și cu Comandamentul european de transport aerian pentru a elabora standarde comune privind transportul, realimentarea și desfășurarea sistemelor fără pilot prin coridoarele de mobilitate militară;

272. subliniază că un astfel de centru trebuie să aibă o abordare de tip 360 de grade, să evite suprapunerea cu structurile NATO existente și să se axeze pe transferul rapid al lecțiilor învățate în Ucraina;

273. propune crearea, până în 2027, a unei rețele de centre de excelență ale UE pentru operațiuni cu drone, fiecare specializat într-un domeniu (de exemplu, drone de supraveghere și lovire, roiuri, platforme-mamă, sisteme UAS tactice, drone maritime și combaterea UAS), care să reunească expertiza națională și să fie aliniată cu centrele de excelență ale NATO și cu sistemul de certificare armonizat al AEA;

Programele de transfer de cunoștințe Ucraina-NATO-UE

274. solicită instituționalizarea programelor de transfer de cunoștințe Ucraina-NATO-UE prin schimburi de personal prin rotație cu personalul forțelor armate ucrainene și prin extinderea programelor comune de formare în cadrul EUMS și al celulei UE la SHAPE; recomandă înființarea unui centru permanent de formare și logistică UE-NATO-Ucraina, finanțat în comun, într-un stat din prima linie, pentru a raționaliza planificarea operațională, logistica și mentenanța, cu accent pe capacitatea de supraviețuire a dronelor în condiții reale și pe lecțiile de inovare;

275. invită la cooperarea dintre UE și NATO în ceea ce privește instituționalizarea lecțiilor învățate din experiența Ucrainei pe câmpul de luptă prin integrarea inovațiilor doctrinare și tehnologice în condițiile de luptă moderne, în cooperare cu Colegiul European de Securitate și Apărare și cu EUMS;

276. invită statele membre să ia în considerare implicarea în misiuni de formare în Ucraina pentru a asimila pe deplin expertiza și tehnicile inovatoare ale forțelor armate ucrainene;

277. recomandă ca această cooperare să includă și schimbul de experiență operațională privind integrarea unităților de drone ca ramuri independente ale forțelor armate, așa cum a demonstrat recent Ucraina prin înființarea forțelor armate pentru sisteme fără pilot;

278. solicită crearea de sinergii între cooperarea UE cu Ucraina și Foaia de parcurs pentru cooperarea în domeniul inovării NATO-Ucraina, ca mijloc esențial de stabilire a unor legături mai strânse între institutele de cercetare și industriile de apărare, de eficientizare a fluxurilor de inovare și de facilitare a creării de prototipuri și implementării rapide a sistemelor de drone;

279. solicită exerciții anuale comune de integrare a doctrinei dronelor în toate operațiunile PSAC și grupurile tactice de luptă ale UE, coordonate prin Capacitatea Militară de Planificare și Conducere și evaluate în parteneriat cu Comandamentul Forțelor Întrunite al NATO și cu Centrul Comun de Analiză, Formare și Educație, pentru a asigura compatibilitatea doctrinală și realismul operațional;

280. recomandă lansarea unor exerciții comune UE-NATO privind apărarea împotriva roiurilor de drone, reziliența la războiul electronic, efectorii cinetici cu cost redus și sistemele cu energie dirijată, în poligoane multinaționale de testare, cu statut structurat de observator al UE și acces reciproc pentru inițiative conduse de UE;

281. încurajează integrarea tehnologiilor UAS și C-UAS în structura exercițiilor militare permanente ale EUMS și ale statelor membre;

Celula UE-NATO de coordonare a dronelor

282. solicită înființarea unei celule UE-NATO permanente de coordonare a dronelor pentru a elimina lacunele doctrinare și operaționale dintre operațiunile UE și NATO cu o celulă de coordonare comună permanentă în cadrul EUMS, cu mandatul de a sincroniza doctrina privind dronele, de a acorda prioritate integrării capabilităților și de a facilita schimbul de informații în timp real între misiunile PSAC ale UE și operațiunile NATO;

Stabilirea unor standarde de interoperabilitate comune

283. solicită un standard unificat de interoperabilitate UAS UE-NATO conceput pentru protocoale comune de comunicare, sisteme de clasificare pentru UAS/C-UAS și formate de schimb de date concepute astfel încât să fie obligatorii pentru toate misiunile PSAC și sincronizate cu doctrina C-UAS a NATO, pentru a asigura coordonarea fără sincope în operațiunile comune; accentuează că o cooperare din ce în ce mai strânsă între NATO și UE este importantă pentru a profita de rolurile complementare ale ambelor organizații, astfel încât să se consolideze capacitățile Europei de apărare și descurajare; invită, în special, Comisia să propună instrumente obligatorii din punct de vedere juridic care să garanteze respectarea standardelor NATO;

284. insistă ca finanțarea FEA, EDIP și ReArm Europe să fie condiționată de respectarea strictă a acestor standarde pentru a evita dependența de un anumit furnizor și a maximiza compatibilitatea de tip „plug-and-play”; încurajează urmărirea rezultatelor Acțiunii pregătitoare din 2019 privind cercetarea în materie de apărare „INTERACT – INTERoperability Standards for Unmanned Armed Forces Systems” ca referință pentru cele mai bune practici;

285. cere instituționalizarea integrării dronelor în misiunile PSAC,

stabilirea unor standarde comune de interoperabilitate cu NATO și implementarea unei apărări stratificate pentru contracararea amenințărilor UAS;

286. recomandă instituționalizarea testării comune a C-UAS în instalațiile și poligoanele de inovare din cadrul PSAC și NATO;

287. solicită ca inițiativa „Scutul Cerului European” să integreze capabilitățile C-UAS în arhitectura mai largă a sistemului IAMD european;

288. solicită introducerea unui cadru PSAC pentru utilizarea responsabilă a tehnologiilor în domeniul apărării, cu contribuții din partea Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, axat pe atenuarea daunelor aduse civililor, pe protecția datelor și pe mecanisme de asumare a răspunderii;

289. solicită cooperarea UE-NATO în ceea ce privește punerea în aplicare a Planului de acțiune pentru adoptare rapidă al NATO, care vizează accelerarea proceselor naționale de achiziții publice; invită statele membre să reformeze ciclurile de achiziții, dezvoltând inclusiv eventuale modele pentru achiziția de UAV-uri ca serviciu, protocoale de testare și cadre de certificare, pentru a se asigura că inovarea militară ține pasul cu contextul amenințărilor; salută, în acest sens, viitoarea propunere de foaie de parcurs pentru transformarea industriei apărării a UE;

290. încurajează Comisia și statele membre să coreleze punerea în aplicare a Planului de acțiune pentru adoptare rapidă al NATO cu proiectele UE de infrastructură pentru mobilitate militară, asigurându-se că sistemele de drone nou dezvoltate pot fi transportate și integrate rapid în operațiuni comune;

Parteneriate strategice ad-hoc

Coaliția privind dronele

291. sprijină cooperarea UE cu Coaliția internațională privind dronele pentru a alinia achizițiile destinate câmpului de luptă la obiectivele FEA; invită Comisia să exploreze cofinanțarea cu parteneri-cheie pentru a stimula producția legată de drone, în sinergie cu inițiativele industriale și tehnologice ale UE;

292. recunoaște rolul actual pe care Coaliția privind dronele îl joacă în standardizarea UAS, sprijinul său esențial acordat Ucrainei și contribuția sa la asigurarea faptului că statele membre țin pasul cu evoluția rapidă a cerințelor de pe câmpul de luptă; încurajează statele membre să utilizeze acest parteneriat pentru a reduce cerințele ample în materie de achiziții publice, autorizări, dezvoltare și testare pentru a sprijini achiziționarea rapidă a UAS;

293. susține cooperarea UE cu Coaliția internațională privind dronele și încurajează statele membre să i se alăture și să contribuie activ la Coaliție, care continuă să achiziționeze drone și să sprijine evoluțiile inovatoare pentru a consolida capabilitățile forțelor ucrainene pe câmpul de luptă; invită statele membre să își alinieze achizițiile publice pentru câmpul de luptă la obiectivele Coaliției privind dronele; invită Comisia să exploreze posibilități de cofinanțare cu parteneri-cheie pentru a stimula producția legată de drone și să promoveze colaborarea industrială, în sinergie cu inițiativele industriale și tehnologice ale UE;

Cooperarea în cadrul parteneriatului pentru securitate și apărare

294. încurajează valorificarea noilor parteneriate strategice ale UE și a acordurilor de parteneriat în materie de securitate și apărare pentru a urmări un mediu de reglementare și procese de achiziții publice care să se coordoneze și să se integreze cu ecosistemul european actual, prin care partenerii strategici să aducă capabilitățile și materiile prime critice necesare și să pună accentul pe dezvoltarea în comun a propulsiei, a sistemelor de colectare a informațiilor de tip SIGINT, a sistemelor EW, a dispozitivelor cinetice, a laserelor și a software-ului esențial pentru misiuni;

295. subliniază importanța implicării țărilor candidate la UE care sunt pe deplin aliniate la PSAC a UE în consolidarea capabilităților europene în materie de drone;

Noi acorduri bilaterale pentru drone

296. recomandă încheierea de acorduri bilaterale cu parteneri strategici din afara UE pentru coproducția sigură și transferul de tehnologie, utilizând modele de codezvoltare și cofinanțare pentru a obține acces la sisteme dovedite, consolidând în același timp capacitatea de producție;

297. subliniază că aceste acorduri trebuie să includă garanții stricte pentru proprietatea intelectuală, să protejeze competitivitatea industrială și suveranitatea tehnologică europeană și să asigure interoperabilitatea cu forțele NATO din afara UE, în special cu statele vest-europene care nu sunt membre ale UE;

298. invită Comisia să integreze țările din Balcanii de Vest care doresc să participe la proiectul privind zidul antidrone, alături de o cooperare mai strânsă în domeniile securității și apărării, inclusiv prin consolidarea capacităților, combaterea amenințărilor hibride și protejarea infrastructurilor critice;

299. încurajează privilegierea asistenței specifice dronelor în cadrul Instrumentului european pentru pace și al altor instrumente relevante de acțiune externă ale UE, pentru a permite țărilor partenere să răspundă eficient amenințărilor asimetrice și să fie mai

bine pregătite pentru operațiuni de combatere a terorismului;

300. recunoaște progresele semnificative și expertiza partenerilor democratici cu aceeași viziune din regiunea indo-pacifică în domeniul dronelor, al tehnologiilor emergente și al cercetării cu dublă utilizare; solicită consolidarea cooperării și parteneriatului în domeniul securității și al apărării cu partenerii UE din regiunea indo-pacifică, inclusiv cu Taiwanul, în special în domeniul tehnologiei dronelor și al industriilor relevante; subliniază importanța construirii unor lanțuri de aprovizionare sigure, independente de China, susținute de valori democratice, pentru a consolida securitatea și reziliența;

301. recomandă utilizarea modelelor de codezvoltare și cofinanțare cu parteneri cu aceeași viziune care nu contravin intereselor de securitate ale UE și ale statelor sale membre pentru a obține acces la sisteme verificate, consolidând în același timp capacitatea de producție a UE;

302. invită Comisia să se asigure că noile acorduri comerciale sau politice ale UE cu alte țări sau posibilele modificări ale celor existente nu pun în pericol accesul la tehnologiile-cheie pentru dezvoltarea dronelor și nu creează dependențe vulnerabile;

Cooperarea cu Ucraina

303. subliniază că, în prezent, cele două țări cu cea mai mare experiență în războiul cu drone sunt Rusia și Ucraina;

304. îndeamnă, prin urmare, UE și statele sale membre să colaboreze cu Ucraina pentru toate inițiativele sale legate de drone, atât ca modalitate de a accelera dezvoltarea dronelor în UE, cât și de a spori sprijinul acordat Ucrainei; invită, în special, statele membre să ia în considerare implicarea lor în misiuni de antrenament în Ucraina axate pe războiul cu drone și împotriva dronelor, pentru a asimila pe deplin expertiza și tehnicile inovatoare deținute de forțele armate ucrainene;

305. recomandă instituționalizarea schimbului de cunoștințe cu Ucraina prin dezvoltarea unor programe oficiale de schimb între operatorii ucraineni de drone și formatorii UE/NATO, coordonate prin intermediul Centrului Comun de Analiză, Formare și Educație al NATO, al Centrului NATO de Asistență de Securitate pentru Ucraina și al AEA, pentru a se asigura că tacticile demonstrate pe teren de luptă sunt internalizate rapid;

306. recomandă stabilirea unui schimb susținut și sistematic de bune practici și de programe de formare cu Ucraina, integrând experiența sa militară operațională și tactică la multiple niveluri ierarhice, inclusiv la nivelul comandamentului strategic;

307. solicită includerea experților ucraineni în consiliile de guvernanță, în echipele de testare și în programele de schimb pentru instruirea piloților;

308. solicită înființarea unei baze de date privind lecțiile învățate și coordonarea cu participarea Ucrainei pentru a colecta date de pe câmpul de luptă, a publica tactici validate și a actualiza rapid doctrinele;

309. invită AEA să înființeze un birou în Ucraina, valorificând structura existentă a Biroului UE pentru inovare în domeniul apărării, cu un atașat al AEA mandatat să participe la grupurile de lucru Ucraina-statele membre pentru a facilita schimbul de bune practici între Ucraina și statele membre;

310. încurajează Ucraina să trimită mai mulți operatori de zbor cu drone în școlile și programele de instruire UE și NATO pentru a extinde numărul de state membre cu care Ucraina poate colabora;

311. recunoaște că producția de drone a Ucrainei este grav afectată de lipsa investițiilor de capital și insistă asupra utilizării activelor rusești înghețate pentru a sprijini dezvoltarea industriei ucrainene de drone;

312. îndeamnă Comisia, statele membre și industriile lor de apărare să sprijine industria ucraineană de apărare, să investească în aceasta și să colaboreze cu ea pentru a valorifica în modul cel mai eficient întregul potențial al capacităților de producție din Ucraina, urmând „modelul danez”;

313. încurajează aprofundarea cooperării industriale cu producătorii ucraineni de drone care sunt testate în luptă, accesibile ca preț și performante; îndeamnă statele membre și industriile lor de apărare să facă investiții suplimentare, să înființeze întreprinderi comune și să instituie parteneriate cu Ucraina, pentru a dezvolta în comun, în UE, produse din domeniul apărării, în special din domeniul UAS și C-UAS;

314. subliniază că este necesară o strategie pe termen lung pentru stimularea inovării și dezvoltării capabilităților de drone după încheierea războiului din Ucraina, deoarece dronele vor continua să fie utilizate și în alte conflicte globale, iar o concentrare restrânsă asupra teatrului european riscă să rateze evoluțiile și progresele continue ale tehnologiilor de drone la scară mondială;

Coordonarea cadrului de reglementare cu partenerii strategici

315. încurajează statele membre să asigure un mediu de reglementare și procese de achiziții publice care să coordoneze și să integreze ecosistemul european existent cu parteneri strategici precum Statele Unite, Regatul Unit, Canada, Australia și Japonia, în special acolo

unde furnizează capabilitățile critice și materiile prime necesare, punând accentul pe dezvoltarea în comun a propulsiei, a sistemelor EW, a laserelor și a software-ului esențial pentru misiuni;

316. recunoaște diferențele dintre cadrele de reglementare ale statelor membre și ale țărilor din afara UE și încurajează colaborarea cu alte state mari producătoare de drone pentru a consolida alinierea reglementărilor și a sprijini o integrare globală mai sigură a UAS;

317. accentuează că ecosistemul semiconductorilor instituit prin Regulamentul privind cipurile ar trebui, de asemenea, să sprijine coloana vertebrală digitală a coridoarelor europene pentru drone și a infrastructurii de mobilitate militară, permițând schimbul securizat de date, fuziunea senzorilor și coordonarea traficului bazată pe IA atât pentru sistemele militare, cât și pentru cele civile fără pilot;

318. solicită o analiză a lanțurilor de aprovizionare și o relocalizare a producției de componente critice necesare pentru capacitățile de producție a dronelor pe termen lung;

319. reliefează importanța menținerii cooperării și a schimbului de experiență tehnică și operațională în proiectarea, producția și operarea sistemelor fără pilot, inclusiv cu parteneri din afara UE și a NATO;

320. subliniază că o astfel de cooperare ar trebui să includă colaborarea dintre ingineri, specialiști în mecatronică, experți IT, profesioniști în electronică și optoelectronică, pentru a spori inovarea, interoperabilitatea și dezvoltarea tehnologică în cadrul ecosistemului de apărare mai larg;

321. solicită o mai mare sinergie între Regulamentul privind cipurile și inițiativele UE de finanțare a apărării prin utilizarea inițiativei „Cipuri pentru Europa” prevăzută de regulament și a Consiliului european pentru semiconductori pentru a contribui la dezvoltarea în continuare a producției de semiconductori în rândul statelor membre;

Dronele și operațiunile de combatere a terorismului în afara UE

Integrarea C-UAS în exercițiile UE de combatere a terorismului

322. solicită instituirea unei programe modulare de formare în domeniul C-UAS pentru unitățile de combatere a terorismului, care să acopere recunoașterea dronelor, tehnicile de interzicere și simulările de echipă roșie;

323. solicită includerea doctrinei C-UAS în exercițiile comune ale UE de combatere a terorismului în cadrul AEA și Frontex; subliniază importanța schimbului de informații cu NATO și cu partenerii strategici pentru a anticipa utilizarea dronelor în scopuri teroriste;

324. încurajează utilizarea dronelor în misiunile UE și în operațiunile FRONTEX efectuate la frontiere, pentru a monitoriza deplasările suspecte ale teroriștilor, rutele de contrabandă și trafic de persoane și zonele aflate sub presiune migratorie; observă că UAS oferă imagini de înaltă rezoluție, precum și senzori termici, multispectrali și de radar cu apertură sintetică, capabili să pătrundă prin perdeaua de nori sau în întuneric, permițând detectarea mișcărilor sau a vehiculelor suspecte; observă că în zonele de frontieră afectate de conflict sau îndepărtate, dronele pot oferi capabilități persistente și cu risc scăzut în materie de informații, supraveghere și recunoaștere, depășind cu mult performanțele platformelor pilotate sau terestre actuale; subliniază că datele lor contribuie direct la fuziunea informațiilor, la comanda și controlul frontierelor și la luarea rapidă a deciziilor;

325. subliniază rolul important al dronelor de supraveghere pentru securitatea frontierelor UE, dar avertizează totodată că dronele au potențialul de a deveni un instrument esențial și de neînlocuit pentru operațiuni de contrabandă; îndeamnă statele membre să integreze protocoalele de răspuns specifice dronelor în planurile naționale de reziliență; solicită includerea personalului de control la frontieră și a agenților de aplicare a legii în programele de instruire privind operarea dronelor și interceptarea acestora;

326. solicită finanțarea achizițiilor publice și a cercetării și dezvoltării comune pentru sistemele C-UAS prin intermediul FEA, acordând prioritate soluțiilor mobile care pot fi desfășurate rapid la cerere, adecvate pentru operațiuni expediționare de combatere a terorismului;

°

° °

327. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului European, Consiliului, Vicepreședintei Comisiei / Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Președintei Comisiei și comisarilor competenți, Secretarului General al ONU, Secretarului General al NATO, Președintelui Adunării Parlamentare a NATO, agențiilor UE din domeniul securității și apărării, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.